SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 237. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, DECEMBER 13, 1991. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 13-го ГРУДНЯ 1991 Ч. 237. РІК XCVIII.

УКРАЇНА ЗАСТЕРЕГЛА ПРАВО НА ВИХІД ІЗ СПІВДРУЖНОСТИ

Ню Йорк. — Співробітник газети „Волл Стріт Джорнал" Елізабет Рубінфін, з допомогою Наталії Федущак з Києва, опублікувала в числі з 11-го грудня довшу інформацію з критикою українських політичних кіл президента колишнього СССР Міхаїла Ґорбачова, який вперто й послідовно продовжує вести кампанію в користь „оновленого" Союзу, обвинувачуючи при тому Російську федерацію, Україну і Білорусь за ініціятиву створення Співдружности Незалежних Держав (СНД), або більш популярно „коммонвелту".

У відповідь усі три речники згаданих держав: Борис Єльцин, Леонід Кравчук і Станіслав Шушкевіч, повели атаку на підступні ходи Ґорбачова. Зокрема гостро критикує М. Ґорбачова президент України Л. Кравчук. У звітній інформаційній доповіді на сесії Верховної Ради України, Кравчук обвинуватив Ґорбачова у розпалюванні міжнаціональної ненависти, проволіканням з переходом економіки до вільного ринку, спричинені заколоту у зв'язку зі спробою державного перевороту тощо. „Я хочу сказати вам про ці справи відкрито, щоб кожний знав хто несе вину за дотеперішній стан", — заявив Кравчук.

Російські чинники вміжчасі дали до зрозуміння Ґорбачову, що для нього і його уряду вже немає місця в новій системі „коммонвелту". „Президент Ґорбачов, політик з великою практикою, повинен ці речі зрозуміти своєчасно сам", — заявив Ґеннадій Бурбуліс, державний секретар РСФСР. Міністер закордонних справ Російської федерації Андрей Козирев додав, що створення „коммонвелту" було єдиним виходом з кризи, чи навіть громадянської війни типу Юґославії.

Газета інформує, що Л. Кравчук заявив парляментаристам і кореспондентам в Києві, що плян введення власної валюти тільки відкладено, але не анульовано. Україна ратифікувала договір про створення співдружности, але ратифікація у Верховній Раді України була можлива тільки після введення важливих змін про вихід України з „коммонвелту" в майбутньому, зокрема після усунення нуклеарної зброї, право на власне військо і недоторканість границь після виходу.

Дмитро Павличко, голова парляментарної комісії для закордонних справ, заявив, що для України співдружність являється тільки переходовою стадією. „Ми хочемо бути членом Европейської спільноти і її економічної системи".

ВЕРХОВНА РАДА ЗАТВЕРДИЛА ЗАКОН ПРО ВІЙСЬКО

Київ. (УНІАР). — Тут 6-го грудня на пленарному засіданні сесії Верховної Ради України депутати ухвалили постанову про введення у дію пенсійного законодавства, закони про оборону України та про збройні сили України. Відтак народні депутати затвердили постанову про військову присягу і міністер оборони України Костянтин Морозов перший склав присягу на вірність народові республіки. Головнокомандуючим військ України є Президент Леонід Кравчук. Рішенням сесії була скасована постанова затверджена ще у червні 1991 року про проєкт союзного договору. Народні депутати ухвалили також кілька постанов щодо змін в адміністративно-територіяльному поділі України.

На сесії мали можливість висловитися колишні кандидати на президента України про свої враження з передвиборчої кампанії та про майбутнє держави.

Вячеслав Чорновіл подякував майже 8 міл. громадян, які віддали йому свої голоси. У промові він поставив під сумнів леґітимність мандатів тих депутатів, які раніше стояли на прокомуністичних позиціях. В. Чорновіл закликав колишню опозицію, Народну Раду, не залишати активних дій і стати справжньою противагою можливим авторитарним діям Президента.

Ігор Юхновський закликав парлямент до консолідації навколо ідеї державности України. На його думку депутатам потрібно у першу чергу вирішити законодавчо три основні питання: навести порядок у республіці, ретельно підготувати народне господарство до весни і рішуче взятися за реорганізацію недіючої адміністративної системи республіки.

Леопольд Табурянський, розповідаючи про свою участь у передвиборчому маратоні, визначив його як завдаток на майбутнє і пообіцяв надалі інтенсивно працювати.

Левко Лук'яненко виклав свою концепцію розбудови Незалежної України, наголосивши ідею об'єднання всіх парляментаристів.

І. Плющ зустрівся з журналістами

Київ (УНІАР). — Тут у п'ятницю, 6-го грудня, новообраний голова Верховної Ради України Іван Плющ провів першу пресконференцію, на якій подякував представникам засобів масової інформації за активну участь у висвітлюванні ходу референдуму та виборів Президента України і відзначив, що в успішному завершенні першого етапу виборів незалежности України багато зробили журналісти в пресі, радіо та телевізії.

І. Плющ відповів на численні питання журналістів, зокрема на запитання про можливість ратифікації союзного договору. І. Плющ, заявив, що економічна угода, парафована Фокіним за згодою ВР України, Верховною Радою ратифікована не буде. Більш того, на зустрічі у Мінську „Президенти України і Росії та голова ВР Білорусі почнуть розробляти абсолютно нову форму економічної угоди".

Становище військовиків є ключевим в боротьбі за владу

Москва. — засоби масової інформації, зокрема аґенства Ассошієйтед Пресс, Ройтерс і кореспонденти газети „Ню Йорк Таймсу", повідомляють, що парляменти України, Росії і Білорусії ратифікували договір про створення Співдружности Незалежних Держав, але вміжчасі діючий ще президент СССР Міхаїл Ґорвачов звернувся з апелем до армії підтримати Союз, бо розв'язання „центру" не є, мовляв, в інтересі народів, „які хочуть жити в мирі і добробуті, а не у розпаленні антаґонізмів, громадянській війні, економічному хаосі".

Також президент Російської федерації відбув цілий ряд розмов з генералітетом армії і державної служби безпеки й довше розмовляв з міністром оборони СССР Євґенієм І. Шапошніковим, який в неділю, 8-го грудня, привітав ідею створення одної стратегії держав „коммонвелту", чи як вони називають Співдружности Незалежних Держав (СНД). Єльцин, як заявляють офіційні чинники РСФСР, зустрічатиметься по черзі також з командирами армійських округ, щоб докладно вияснити їм плян створення „коммонвелту" і які користі для народів він становитиме. Найбільш правдиво повідомила газета „Ізвєстія", яка писала, що армія підтримуватиме тих, які її годують і виплачують платню, а тому, що каса „центру" порожна і Єльцин мусів виручити Ґорбачова від повного банкрутства, то треба сподіватися симпатій армії по стороні Єльцина.

Ходили також слухи в Москві, що М. Ґорбачов покинув нишком столицю і виїхав у невідомому напрямі. Особи, між ними амбасадори великих держав, не змогли пов'язатись з президентом СССР. На вулицях Москви говорилося і про скору резиґнацію М. Ґорбачова з посту президента.

Не зважаючи на початкові неуспіхи, М. Ґорбачов продовжує змагатися за свій „пост", хоч він свідомий того, що всенародна хвиля незадоволення на цілому просторі колишнього Союзу скерована проти нього і вона змете його з кремлівського престолу, кажуть спостерігачі.

Згідно з інформаціями газети „Вєчєрная Москва" М. Ґорбачов в телефонічній розмові з президентом України Леонідом Кравчуком обвинуватив Україну, що вона спільно з двома іншими республіками підтримала антиконституційний переворот і ще раз повторив свою стару фразу про те, що референдум в Україні з підтримкою незалежности не дає ще права Україні виходити з Союзу. Найбільше Ґорбачов перейнявся тим, що організатори Співдружности погодились на повну незалежність держав-сиґнаторів. Україна покищо зупинила процес введення своєї власної валюти, яку вже почали були друкувати в Канаді, бо Співдружність погодилась покищо на одну валюту, вільну для усіх економічну зону і одну стратегію оборони.

Директор Американської Центральної розвідчої служби (Сі-Ай-Ей) Роберт Ґейтс передбачає започаткування в СССР хаосу. Його звітування перед підкомісією Палати Репрезентантів підхопили американські засоби масової інформації, долучили до цього песимістичну заяву амбасадора ЗСА в Москві Роберта С. Стравса і почали роздувати паніку.

ВІРМЕНІЯ І КИРГИЗІЯ ПРИЄДНАЛИСЯ ДО СНД

Москва. — Російський президент Боріс Єльцин повідомив у середу, 11-го грудня, що до Співдружности Незалежних Держав (СНД), яку створили в неділю, 8-го грудня, Україна, Росія і Білорусія приєднуються Вірменія і Киргизія. Б. Єльцин також сказав журналістам, що наступного дня справу про приєднання до СНД будуть розглядати Казахстан, Таджикистан і Туркменія. „Якщо справа буде вирішена позитивно, — сказав він, — у суботу я вилечу в Алма-Ату (столиця Казахстану), щоб разом з лідерами середньоазіятських республік підписати ці угоди".

У середу, 11-го грудня, Єльцин побував у міністерстві оборони СССР і зустрівся з членами колеґії міністерства і командуючими військових округ, розташованих на території Росії. На зустрічі не було представників преси, але, як повідомляють, Єльцин заявив, що Міхаїл Ґорбачов залишиться покищо головнокомандуючим збройними силами колишнього СССР.

Статус Ґорбачова після перехідного періоду до СНД є „предметом переговорів", заявив після зустрічі в міністерстві оборони російський депутат Станіслав Шустов.

Ґорбачов, зі своєї сторони ,виступив на нараді військового керівництва в міністерстві оборони СССР і, як повідомляє ТАСС, „взяв участь в обговоренні принципіяльних питань військового будівництва".

Віталій Портніков пише в „Нєзавісімой Ґазєтє", що „Ґорбачов не має наміру здаватися і готовий апелювати до З'їзду народних депутатів або до всіх громадян СССР".

„Комсомольская Правда" пише в коментарі: „Головний підсумок зустрічі трьох 'великих слов'ян' в тому, що ще дві колишні республіки взяли курс строго на 'вест', тобто в Европу". Вони, сказано у коментарі газети, „дістали від колишнього старшого брата ґарантії того, що Росія не стане Сербією, а Україна і Білорусія — Хорватією і Словенією".

В катедрі Св. Патрика відправлять Службу Божу за Україну

Ню Йорк. — З канцелярії Єпископа УКЦеркви Василя Лостена повідомляють, що в суботу, 21-го грудня, о год. 5:30 по полудні буде відправлена Архиєрейська Служба Божа вдячности в католицькій катедрі св. Патрика з нагоди відродження незалежної Україлни і вибору Президента.

Службу Божу буде правити Кардинал Джан О'Коннор в сослуженні українських католицьких єпископів ЗСА.

Кардинал Дж. О'Коннор виголосить також відповідну до нагоди проповідь.

Чикаґська Округа УНС відбула наради

Чикаґо (Ю. Назаревич). — Дня 9-го листопада, відбулися наради Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу в Чикаґо, в Культурному Осередку парафії свв. Володимира і Ольги.

У нарадах взяли участь 38 осіб: заступники головного предсідника д-р Нестор Олесницький і Ґльорія Пашен, члени Окружного Комітету, відділові урядовці, а також делеґати 32-ої Конвенції.

Нарадами провадив голова Окружного Комітету мґр Роман Припхан. Відкриваючи збори, привітав представників Головного Уряду УНСоюзу й всіх присутніх. Опісля відчитав порядок нарад і подав точний перегляд праці чикаґської Округи до кінця жовтня 1991 року.

Наступною точкою був звіт д-ра Н. Олесницького про діяльність і важливість такої установи, як Український Народний Союз, який за 97 років свого існування ще ніколи не дістав неґативної оцінки по закінченні перевірки. Відносно чикаґської Округи, з признанням повідомив, що першуном в Окрузі щодо числа членів є секретар 17-го Відділу Ярослав Билень, який у біжучому році приєднав 24 нових членів, забезпечених на суму 85,000 дол. На другому місці є головна радна Гелен Олек-Скат, яка придбала до 22-го Відділу 23 члени, забезпечених на 98,000 дол. Третє місце зайняв голова Округи та секретар 399-го Відділу мґр Р. Припхан з 12-ма новими членами, забезпеченими на суму 191,000 дол..

(Закінчення на стор. 5-ій)

В Торонто відбулася конференція присвячена М. Грушевському

Торонто (АК). — У суботу, 9-го листопада в Інституті св. Володимира відбулася наукова конференція присвячена 125-літтю з дня народин найвидатнішого українського історика і першого президента Української Народної Республіки Михайла Грушевського.

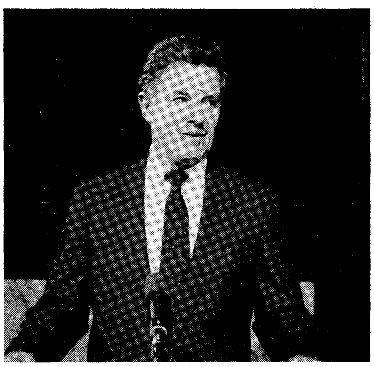
Конференцію зорганізував Академічний комітет для відзначення 125-ліття з дня народження М. Грушевського при співпраці Наукової Ради при СКВУ. Це була перша наукова всеукраїнська конференція присв'ячена М. Грушевському, в Канаді в якій взяли участь науковці з України, Канади і Америки.

На двох сесіях конференції виголошено такі доповіді: Любомир Винар — „Михайло Грушевський в історії і сучасності", Марко Антонович — „Михайло Грушевський в листуванні Івана Франка", Ярослав Дзира — „Михайло Грушевський і українське літописання", Василь Верига — „Роля Михайла Грушевського в розвитку Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка". В другій сесії виголошено такі доповіді: Василь Омельченко — „Сучасний стан грушевськознавства в діяспорі", Адріяна Стебельська — „Київське проповідництво в XI—XII століть в оцінці М. Грушевського" і Вадим Назаренко — „Зауваження до схеми української історії Володимира Антоновича". В останній частині конференції відбулася дискусія округлого стола на тему „Ювілей Михайла Грушевського і завдання українських істориків", якою проводив Любомир Винар, голова академічного комітету для від-

(Закінчення на стор. 6-ій)

ДЖ. ФЛОРІО ПІДТРИМУЄ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

Трентон, Н. Дж. (Х. В.-Ф). — У п'ятницю, 6-го грудня, о год. 2.30 по полудні тут у столиці стейту Ню Джерзі в канцелярії губернатора, Джеймс Флоріо в присутності численних представників української громади урочисто підписав проклямацію, в якій закликає президента ЗСА Джорджа Буша визнати незалежну Україну, зробити якнайшвидше всі потрібні заходи для встановлення повних дипломатичних зв'язків, запропонувати Україні та її Урядові різні форми економічної і технічної допомоги та привітати Україну у сім'ї вільних народів.

Губернатор стейту Ню Джерзі Джеймс Флоріо вітає українську громаду в Трентоні. *(Фото: Х. В.-Ф.)*

Короткою урочистою програмою провадив головний радний Українського Народного Союзу та член нюджерзької Етнічної дорадчої ради Андрій Кейбіда. У своєму короткому вступному слові він з'ясував теперішні події в Україні, підкреслив довголітні стремління українського народу до незалежности та подякував губернаторові Ню Джерзі від цілої українсько-американської громади за його зрозуміння і підтримку впродовж минулих років, що напевно причинилося в деякій мірі до успішного завершення мрій українського народу — осягнення незалежности.

До благословення і слова попросив А. Кейбіда присутнього Митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА Стефана Сулика, який звернувся з проханням до Всевишнього далі опікуватися українським народом і благословити розумні почини нашого сьогоднішнього господаря губернатора Дж. Флоріо в майбутньому. З подяками виступили Володимир Боднар, представник організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні і голова УККА, округи Ню Бранзвик і Савт Бавнд Бруку Олексій Кліщак. До заключного благословення-молитви ведучий програмою А. Кейбіда запросив о. Богдана Железівського, який найперше привітав губернатора і всіх присутніх від Патріярха Української Автокефальної Православної Церкви в Україні та діяспорі Мстислава І, а пізніше словами молитви звернувся до Господа бла-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ВИСТАВКА О. НЕДОШИТКА

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців в Америці влаштовує тут виставку картин мистця з Одеси Олега Недошитка, відкриття якої відбудеться у неділю, 15-го грудня о год. 1-ій по полудні в Ґалерії ОМУА, 136 Друга авеню в Ню Йорку. Виставка буде відкрита в будні від 6-ої до 8-ої вечора, в суботи та неділі — від 1-ої по полудні до 8-ої вечора і триватиме до 22-го грудня.

У СВІТІ

НА ЗУСТРІЧІ В ГОЛЛЯНДСЬКОМУ місті Маастріхт керівники 12 країн — членів Европейської спільноти дійшли до згоди, що останнє слово стосовно введення єдиної грошової одиниці Европи мусить належати Великобританії. Однак прем'єр-міністер Джан Мейджор заявив, що його країна не може прийняти соціяльного порядку нового союзу, який пропонують інші 11 членів Европейської спільноти.

У ВІВТОРОК, 10-ГО ГРУДНЯ, виступаючи в програмі республіканської телевізії, прем'єр-міністер Латвії Іварс Ґодманіс повідомив, що починаючи з 10-го грудня в республіці вводяться вільні ціни на харчі і всю сільськогосподарську продукцію. Цей крок застосовано, щоб сприяти переходові господарства Латвії на ринкові взаємини.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ФІНЛЯНДІЇ Еско Ахо заявив, що його країна надасть Санкт-Перербурґові негайну допомогу харчами і медикаментами на суму 2.4 міл. дол. Фінський уряд також попросив від парляменту 95 міл. дол. на торговельні кредити для фінських фірм, які постачають харчі, лікарства і пальне Прибалтиці та іншим колишнім совєтським республікам.

МІНІСТЕРСТВО ЗОВНІШНІХ СПРАВ СССР привітало намір колишніх совєтських республік, зокрема Азербайджану, вступити до Ісламської конференції. Ця організація є авторитетним об'єднанням держав, які виступають за зміцнення миру і роззброєння, розвиток взаємного співробітництва.

У ВІВТОРОК, 10-ГО ГРУДНЯ, прибув до Єрусалиму з приватною візитою президент Німеччини Ріхард фон Вайцзеккер. Він був присутній на доброчинному концерті з метою зібрання коштів для нових іміґрантів. Вайцзеккер мав зустрічі з президентом Ізраїля Хаїмом Герцоґом, прем'єром Їцаком Щаміром і посадником Єрусалиму Тедді Коллеком.

ВОЄННИЙ ТРИБУНАЛ РУМУНІЇ засудив сімох колишніх керівників комуністичного режиму і служби безпеки країни до різних термінів тюремного ув'язнення. Йдеться про чиновників, що видавали розпорядження стріляти в беззбройне населення під час революційних подій два роки тому. Колишній секретар ЦК компартії Румунії Іон Коман дістав 25літ тюрми, колишній прем'єр Корнел Пакосте — 20 літ.

ПЕРШІ ЧАСТИНИ ОЗБРОЄНИХ добровольців Південної Осетії зайняли оборонне становище в околиці Цхінвалі. В місті оприлюднено наказ командуючого збройними силами республіки, згідно з яким всім старшинам, капралям і воякам резерви належить з'явитися до головної квартири воєнного командування. Тим часом грузинська сторона підтягає ближче до Цхінвалі танки, бронетранспортери, гармати і кулемети.

ПРЕЗИДЕНТ ЧЕЧЕНСЬКОЇ республіки Джахар Дудаєв надіслав телеграму президентові Міхаїлу Ґорбачову, в якій повідомляє його про готовність Чечні надати політичний азиль колишньому диктаторові Східньої Німеччини Еріхові Гонекерові.

В АМЕРИЦІ

У ВАШІНҐТОНІ ПОЧАЛАСЯ ДРУГА рунда переговорів про мирне уреґулювання на Близькому Сході, в яких беруть участь Ізраїль, Сирія, Ливан і спільна йорданськопалестинська делеґація. У будинку Державного департаменту ЗСА відбулися окремі зустрічі між ізраїльтянами і представниками двох сусідніх держав — Сирії і Ливану. Головний сирійський представник Мувафік Аллаф запропонував Ізраїлеві мир, якщо він покине Голляндські висоти, захоплені у Сирії під час Шестиденної війни 1967 року. „Ми пропонуємо мир взаміну на територію, окуповану Ізраїлем", — сказав Аллаф. Однак коли його запитали, чи обіцяє Сирія підписати з ізраїльтянами мирний договір, Аллаф не дав прямої відповіді.

НОВИЙ ДИРЕКТОР Сі-Ай-Ей Роберт Ґейтс, виступаючи на переслуханнях у Комісії у справах озброєнь Палати Репрезентантів, сказав, що жахливі економічні умови, в яких опинився колишній Совєтський Союз, брак продуктів і палива, можливі національні конфлікти, „приведуть цієї зими до хаосу в колишньому Совєтському Союзі — до хаосу, якого ця країна не знала з часу захоплення влади большевиками". „Демократичні сили можуть бути зметені хаосом", — підкреслив директор Сі-Ай-Ей. Переслухання в Комісії Палати Представників зв'язані з майбутніми видатками федерального уряду на оборону. На початку свого виступу Р. Ґейтс звернув увагу конґресменів на те, що з розпадом комуністичної імперії світ не став менш небезпечним. Навпаки, підкреслив він, світ стає небезпечнішим.

ВІДДЗЕРКАЛЮЮЧИ ДУМКУ американського Уряду, секретар Департаменту оборони Ричард Чейні висловив турботу з приводу нестабільности в колишньому Совєтському Союзі, який розпадається на частини. „Ми усвідомлюємо, яке там становище. Ми усвідомлюємо також, які проблеми існують в Юґославії і знаємо, що вирішити подібні проблеми можна лише шляхом міжнародного співробітництва", — сказав голова Пентаґону журналістам після зустрічі з прем'єр-міністром Мадярщини Йожефом Анталом. Мадярський прем'єр сказав американському гостеві, „що після розпаду совєтської імперії роля НАТО важніша, ніж досі". Антал і Чейні підписали угоду про співробітництво двох країн в ділянці оборони. Договір передбачає піготову мадярських старшин в американських військових академіях, співробітництво в ділянці військових досліджень і обмін інформаціями.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ Дейвид Дінкінс виступив на сходах міської управи з невеликою промовою, в якій згадав про свою недавню візиту в Південно-Африканську Республіку, накинувся на апартеїд і закликав до боротьби з ним аж до того щасливого моменту, „коли він зникне з лиця землі Господньої". Міські бродяги, які були присутні на виступі посадника, обвинуватили його в тому, що він проявляє надто велику зацікавленість долею негрів Південної Африки, але в той же час гонить бездомних з нюйоркських парків і підземки, не приймаючи рішучих заходів для будівництва нових домів.

ДЕЛЕҐАЦІЇ З'ЄДНАНИХ Стейтів і Европейської економічної спільноти досягли деякого проґресу в переговорах у справі державних субсидій фармерам. Про це повідомили журналістів секретар Департаменту сільського господарства ЗСА Едвард Медіґан і представник Спільного ринку у справах сільськогосподарських субсидій Рей Мекшеррі. Щодо субсидій фармерів між 12-ма країнами Европейської спільноти і більшістю інших країн — експортерів сільськогосподарської продукції — давно існують серйозні розходження. Більшість держав, у тому числі і З'єднані Стейти Америки, настоюють на різкому зменшенні урядових субсидій фармерам. Спільний ринок нерадо погоджується зі скороченням субсидій, а про різке їх зменшення і чути не хоче.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year*— $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Союз трьох держав

Підписання в минулу неділю 8-го грудня 1991 р. у столиці Білорусії Мінську договору між Російською Федерацією, Україною і Білоруссю — заскочило широкі кола українського суспільства в Україні і в діяспорі. Усіх українців так захопив надсподівано чудовий вислід референдуму 1-го грудня ц. р., що дехто налякався, чи ледве в тиждень після такої перемоги не сталося щось, що звузить відзискану ні від кого незалежну українську державність. До прикметних рис української вдачі належить підозріння і недовір'я до рідного проводу та нахил перекидатися з одного бігуна настроїв на протилежний. Леонідові Кравчукові можна закинути, що надто довго був комуністом, він може комусь подобатися, або не подобатися, але й вороги його мусять признати, що він людина розумна і зрівноважена. Підписати якийсь міждержавний акт, який злегковажив би висловлену у референдумі волю народу — це не був би політичний злочин, тільки безмірна глупота. І тому треба було виждати день—два, щоби дістати правдиву інформацію. Вона наспіла у „Ню Йорк Таймсі" з 10-го грудня, де подано повний текст згаданого договору в перекладі на англійську мову.

Угода складається з 14-ти коротких статтей. Скрізь підкреслюється рівність трьох партнерів, ніде нема ніякого натяку на те, що будь-котра з підписаних на договорі сторін могла б посягати на верховодство над другою, узгіднення є горизонтальні, а не вертикальні. Ми завжди лякалися і лякаємося, щоби Росія не була знову у будь-якій галузі „старшим братом", який русифікує й економічно використовує „молодшого брата". В усіх отих 14-ти статтях говориться тільки про „співпраці", „порозуміння", „координацію". Окрема стаття стверджує непорушність існуючих кордонів — ми лякалися, щоби у висліді референдуму не підпали під сумнів такі області й міста, як Донеччина, Крим чи Одеса. Підписаний договір вшановує вислід референдуму. Ми боялися, чи Україна не втратить суверенности у ділянці закордонної політики — у договорі сказано, що треба щодо неї взаємно „порозуміватися". Нічого не сказано про валюту, але з „Ню Йорк Таймсу" з попереднього дня можна було вичитати, що рубель (карбованець) буде існувати в Україні тільки до половини наступного року, коли-то буде введена нова валюта України — гривня. За останніми вістками Верховна Рада України ратифікувала той договір 288 голосами за і 10 проти і вона зробила добре, бо з отого тридержавного союзу Україна може тільки скористати. Не слід ні на хвилину забувати, що Україна, хоч багата, таки економічно не самовистачальна, бо не має для свого промислу всіх потрібних сирівців та зокрема не має нафти і виробів з ропи.

Ми не знаємо ще хто був ініціятором того тридержавного договору, які його куліси. Статті договору, в яких говориться про змагазиновану на їх території атомову зброю та про готовість зберігати міжнародні договори — є наче відповіддю на вимоги, що їх поставив президент Буш у своїй промові до української делеґації 27-го листопада. Закордонні журналісти свого часу спитали були Боріса Єльцина, президента Російської федерації, як він уявляє собі ситуацію після розвалу Совєтського Союзу. Єльцин відповів, що не буде нещастя, бо постане велика слов'янська держава Росії, України й Білорусії. Тоді піддано на цьому місці під сумнів глузд „слов'янської держави", бо слов'янофільство належало до часів Кирило-методіївського Братства з участю Тараса Шевченка, а вся історія України — це історія знущань від двох слов'янських сусідів. Часи змінилися. В одній з отих 14-ти статтей перекреслюється важність законодавства „третьої сторони", — себто Совєтського Союзу, вістря тієї постанови зверталося проти московського центру і його фанатика Міхаїла Ґорбачова. Ясно, що Ґорбачов лютував, коли Єльцин повідомив його про підписання того тридержавного союзу, нагробного каменя на СССР.

Тридержавний союз не є коммонвелтом, бо всі члени Британського коммонвелту мають символічного голову — британську королеву. Тут нема такого дійсного ані символічного голови. Україна залишається ні від кого незалежною державою, яка, як усі держави у світі, не може жити в ізоляції. Україна щойно вступає на шлях міжнародного життя і міждержавної співпраці. Нема 100-відсотково ідеального якогось договору, у кожному можна знайти якісь „мінуси". Час покаже чи новий договір можна буде практично перевести в життя.

Василь Маркусь

УКРАЇНА: РЕФЕРЕНДУМ, ВИЗНАННЯ, ПРАВОНАСТУПНИЦТВО

III

Ґорбачовський союз — федерація, конфедерація чи асоціяція, оскільки вони задумані як наддержава, не дають можливості окремим, навіть „суверенним" республікам бути визнаними як держави. Таке визнання одержали балтійські держави, його може отримати Україна, а також інші республіки, якщо вони стануть незалежними державними утвореннями.

Де стоїть Україна із своїм визнанням після референдуму?

Властиво, про повне міжнародне визнання мова могла бути щойно після проведеного референдуму, хоча б тому, що акт проголошення незалежности передбачав такий референдум. До того часу багато зацікавлених партнерів ставили питання леґітимности і демократичного волевиявлення.

Сьогодні частина держав визнає Україну без всяких передумов, маючи перед собою незалежну державу з погляду конституційного права та затверджену попередньо проголошену незалежність ще й всенародним голосуванням. Проте держави не мають обов'язку визнавати інші держави, якщо навіть ідеальні передумови здійснені. Це добровільний акт кожної держави, обумовлений політичними міркуваннями, бажанням або нехіттю нормально спілкуватися з новою державою. Визнаюча держава сама визначує свою позицію, визнавати їй чи ні нову державу. Визнання дає користі не лише визнаваній державі, але й тій, що визнає.

Основне значення визнання таке, що визнана держава нормально прийнята в міжнародну спільноту, як її повноцінний член, вона може спілкуватися з іншими державами та на неї поширюються принципи і норми міжнародного права. Без визнання незалежна держава існує як суб'єкт міжнародного права, але має мінімальні або й ніякі можливості спілкуватися з країнами, що її не визнають.

Що специфічно дасть визнання України з боку інших держав?

а) Право обмінюватися дипломатичними і консульськими представниками;

б) Право заключати багатосторонні та двосторонні угоди;

в) Повне членство в міжнародних організаціях не лише в системі ООН (що вже тепер є фактом), але у всіх організмах і організаціях, зокрема в таких, на яких Україні сьогодні дуже залежить, Міжнародний Валютний Фонд, Міжнародний Банк для Розбудови і Розвитку, Генеральний Акт для Торгівлі і Мита тощо;

г) Будучи визнаним членом ООН, Україна не як частина СССР, але як незалежна держава стає партнером колективної безпеки ООН;

ґ) Між Україною і сусідніми державами, що її визнають, застосовується принцип територіяльної цілісности і непорушности кордонів та неінтервенції.

Чому ускладнюється справа визнання України з боку західніх держав?

Як сказано, акт визнання є добровільним актом і він умотивований політичним інтересом, чи вигідно даній державі давати таке визнання, чи воно у її близькому та на довшу мету розрахованому інтересі. Звідси різні політичні міркування Америки, держав НАТО чи Европейської Спільноти, чи, як і коли визнати Україну. Вони бажають для себе мати такі відносими і бачити Україну такою, котра б входила в їх концепцію колективної безпеки, роззброєння, державної політики, а тепер і „нового міжнародного ладу".

Тому не слід дивуватися, що головно з боку Америки висувається ряд побажань, вимагається ґарантій, а головне, що є наставлення узгіднити це визнання нової потенційно сильної країни на Сході Европи із своїми союзниками. Раз ці речі будуть з'ясовані, західні держави на чолі з Америкою проголосять повне визнання Україні де юре.

Є ще одна причина, чому Америка й інші держави відтягують із визнанням України. Це тому, щоб не антагонізувати ще існуючий Союз із його президентом, якому Захід багато завдячує, а також, бажаючи, щоб найбільш зацікавлений партнер у новому статусі України — Росія мирно погодилася на незалежне існування української держави. Про ці справи йтиме мова в наступній частині статті про правонаступництво.

Василь Сокіл

УКРАЇНА ВИЗНАЧИЛА СВОЄ МАЙБУТНЄ

Народи України переважною більшістю проголосували за самостійність республіки. Цим самим вони переконливо довели значний зріст національної свідомости всупереч переконанню імперських сил і розгубленим твердженням різного роду невір, що український народ, мовляв, ще „недоріс" до цього.

Ще рік чи два тому можна було вважати ризикованим погодитися на проведення всенародного голосування про державне майбутнє України. Дійсно, затурканий пропаґандистськими гаслами, він, здавалося, й далі в масі своїй лишатиметься байдужим до своєї долі покірного слуги „старшого брата" — узурпатора. Ґорбачов, намагаючись стримати, якщо не зупинити, процес розвалу большевицької імперії, саме з цих міркувань поставив перед народами в їхньому прагненні до незалежности, здавалось би, непоборний бар'єр: тільки референдум з трьома чвертями відсотків голосів може проголосити самостійність. До того ще й інші умови виставлялися. Розрахунок був елементарно простий: український народ не може здобути такі результати, бо його довгі роки тримали у мовчазній покорі.

Однак, процес національного прозріння так стрімко і швидко пішов, що ніякі накази та погрози „єдинонеділимців" та боязкість маловірів-землячків не вплинули на волю народу. Заслуга в цьому не лише об'єктивних сил, але й особистого усвідомлення кожного громадянина країни, що повна незалежність — єдиний шлях до побудови вільної, могутньої держави.

Значення цієї історичної події полягає, з одного боку, у створенні цілком нових і справедливих взаємин між народами колишнього тоталітарного Союзу, а з другого, — в міжнародному аспекті: на мапі Европи утверджується нова держава, яка економічним і культурним потенціялом активно впливатиме на світову політику. Це починають усвідомлювати держави Заходу.

Доречно буде наголосити, що керівники багатьох цих держав довгий час і думки не мали рахуватися з можливістю державної незалежности якоїсь там неназваної навіть по імени складової частини непорушного СССР, відомого лише як „Раша". Вельми прикро, що й до нинішніх дійсно визвольних перемог поневолених імперією народів дехто з західніх політиків ставиться якщо не просто неприхильно, то занадто недовірливо і обережно.

Про це нині багато проґресивних журналістів, особливо кореспонденти з Москви та Києва, докоряють своїм президентам та дипломатам. Недвозначно попереджують, щоб не „спізнилися на ярмарок". За останні кілька місяців західня преса дуже часто і переважно доброзичливо інформує своїх читачів, фактичних невігласів про відкриття „нової Америки" — народження нової держави в Европі. Уже правильно називають нашу країну її власним історично засвідченим ім'ям, пишуть про її економічний потенціял, вихваляють історію боротьби українського народу за свою державність, чекають від неї активної участи у світовому політично -економічному процесі.

Референдум, його переможні наслідки ще більше утвердять Україну в очах держав світу як потужну формацію загальносвітового маштабу. Це можна вважати фактичним визнанням її навіть ще до формального дипломатичного протоколу.

Встановлення офіційних міждержавних взаємин, обмін дипломатичними представниками, налагодження торговельних, економічних та культурних домовленостей — справа найближчого часу. Як відомо, деякі держави, серед них не тільки ближчі сусіди, але й дальша від нас Канада, уже сповістили про визнання України, як незалежної держави.

Здається, забажав перебудуватися сам Ґорбачов: на другий день після всенародного визнання України самостійною державою надіслав з цього приводу привітання українському народові. Так само і російський президент Б. Єльцин привітав щойно обраного українського президента Леоніда Кравчука. Незабаром, напевне, можна буде назвати ще й інших президентів та державних діячів. Вельми приємно буде побачити серед них не в останніх рядах імена тих політичних провідників, які покищо з дивних міркувань вагаються чи розмірковують...

А перед народом України — широке, нелегке поле побудови держави!

Він проголосував за самостійність, визначив свою долю, щасливе майбутнє. Він заявив урочисто, що буде вільною, могутньою багатостраждальна Україна!

ЗА ДАНИМИ СТЕЙТОВИХ законодавців, щороку різні аферисти, які купують або самі виготовляють фальшиві документи, що дають змогу їм діставати велфер, викрадають з міської каси до 300 міл. дол. Недавно поліція викрила групу аферистів, які оформляли по шість — сім велферів на одну й ту ж людину, річний дохід якої в підсумку досягав 50,000 дол., не рахуючи продуктових купонів. Переважно незаконно діставали гроші вихідці з Південної Америки. В листопаді поліція заарештувала 17 осіб, які заробили і допомагали незаконно дістати 45 міл. дол. з кишені платників податків.

Юрій Стефанівський

МИСТЕЦЬКО-ПРОМИСЛОВА СПІЛКА „ГУЦУЛЬСЬКЕ МИСТЕЦТВО"

II

Поставивши за мету відродити старий український килим, Куриленко зовсім відмовився від фабричної вовни, перейшовши на ручнопрядену, фарбовану рослинними барвниками — звіробоєм, корою вільхи, дуба та яблуні, травою материнки, лушпинням цибулі. Він обстежив старі килими в музеях, скуповував їх давні зразки по цілій Галичині.

В 1933 році Куриленко довідався, що донька священика с. Ладичин на Тернопільщині Марія Світенька зуміла відновити старовинну техніку ткання на вертикальному верстаті не „лядою", як у горизонтальному верстаті, а гребінкою. М. Світенька на запрошення спілки „Гуцульське мистецтво" з дівчатами-односельчанами, яких навчила працювати гребінкою, переїхала до Косова. Дехто з тих дівчат так і залишився на Гуцульщині, дехто після 1939 року повернувся додому.

Килими, що їх виготовили дівчата з Ладичина, були копіями старовинних музейних килимів. Виконані у ніжних пастельних тонах, із зображеними на них фантастичними квітами в кошиках, букетах, горшках, килими (їх називали „гобелінами") були дуже дорогі — 45 злотих за 1кв. м.

Цікава історія одного з килимів з майстерні „Гуцульське мистецтво", „Гетьманського", який зберігається в українському музеї у Ню Йорку. На початку 30-их років відома громадська діячка Галичини та знавець народного мистецтва Олена Федак-Шапарович за допомогою мисткині Ірини Гургули віднайшла в музеї ім. Т. Шевченка у Львові кусок стародавнього килима із збірки гетьмана Івана Мазепи. На прохання Шепаровичів мистець-графік Роберт Лісовський відновив взір, а спілка виконала його в матеріялі. З огляду на складність композиції робота тривала понад рік, бо виконання було автентичне, навіть із знаком гетьмана Мазепи у куточку килима, в єдиному екземплярі. Килим чудом пережив Другу світову війну, облогу Берліна, він проколотий під час обшуку багнетами большевицьких вояків (на щастя, не сильно), щасливо переїхав до Америки і його подарувала Музеєві Ольга Кузьмович, донькою О. Федак-Шепарович.

Крім килимів, спілка займалася вишивкою, ліжниками, керамікою (майстри Гондурак, брати Ю. та С. Корпанюки, Р. Шкрібляк з Яворова та Тимків з Москалівки).

Валентина Куриленко організувала надомниць-вишивальниць, які виготовляли обруси, серветки, блюзки на основі зібраної нею за довгі роки багатої колекції гуцульських та буковинських вишивок, яку потім пронесла через Казахстан і Сибір.

Виготовляло також „Гуцульське мистецтво" тканини, т. зв. „самоділи", з яких потім за проєктами С. Гординського шили одяг. В 1936 році спілка разом із Львівською жіночою кооперативою „Труд" влаштувала виставку українського народного одягу, на якій були представлені різні райони України.

Продукція спілки „Гуцульське мистецтво" розходилася по цілому світі, в т. ч. у ЗСА, Канаді, Австралії, Швеції, Польщі, Німеччині.

Визнаний український мистець Святослав Гординський в листі до автора цієї статті в липні 1990 року писав: „М. Куриленко залишив за собою добру славу, в нашій еміґраційній пресі, особливо у жіночих журналах я стрічав різні спомини про нього".

В кривавому 1939 році прийшли „визволителі". Куриленка заарештували, обвинувачували за статтею 54-13 Кримінального кодексу УССР (активні дії або боротьба проти робітничої кляси і революційного руху). Це була стаття смертників і він зник у підвалах НКВД. Дружина і донька патріота пройшли страдницькими шляхами через Казахстан і Сибір.

До керівництва спілкою „Гуцульське мистецтво" нова влада поставила невігласів, далеких від традицій української культури, які не могли і не хотіли підтримувати колишній високий мистецький рівень виробів. Пізніше спілку об'єднали ще з однією килимарською артіллю і під назвою „Гуцульщина" вона діє у Косові і нині. Погоня за кількістю, за квадратними метрами, знецінення моральних цінностей, руйнування духовности в процесі побудови „світлого майбутнього всього людства" викликали створення таких, з дозволу сказати, шедеврів, як килим „Дружба народів" 1954 року, рисунок якого скомпоновано із зображень гербів СССР та союзних республік і символізує, за словами згаданого на початку статті проф. Запаска „...велич Країни Рад, непорушну дружбу її народів" та спричинили до того стану килимарства і не лише килимарства на Гуцульщині і не лише на Гуцульщині, який нині маємо.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

УКРАЇНА НУКЛЕАРНА ПОТУГА Ч. 3?

В нашій пресі, і в „Свободі" теж, були натяки на те, що Україна непотрібно виреклась у декларації про суверенітет, а відтак в інших заявах уряду — нуклеарної зброї і виявила намір бути ненуклеарною державою та бажає, щоб цю зброю якнайскорше забрано з України. Декілька завваг до того.

Мова тут, очевидно, про стратегічну нуклеарну зброю. Про ракети далекого засягу (понад 3,000 миль), які напродукував і має їх СССР понад 10,000, і які націлені нині головно на ЗСА. Скажімо, що з того тільки третина на території України, то, за підрахунком знавців, Україна є щодо кількости нуклеарних зарядів третьою потугою, після ЗСА і Росії. Казахстан має бути четвертою на черзі, за ним і Білорусія, а щойно після тих держав ідуть Великобританія, Франція, Китай. Це очевидно, коли прийняти, що Україна, Казахстан і Білорусія мають контролю над цією зброєю на своїй суверенній території. Відомо, що щоб цю зброю вжити, треба мати коди. Чи ці коди можна б змінити, маючи доступ до ракет, того не знаю.

Відомо, що ці ракети збудовані для відстрашення ворога, а не щоб їх насправді вжити. Україна не має страху перед нападом зі сторони Америки, а тільки для відстрашення ворога з інших континентів ракети далекого засягу продумані. То навіщо їх нам? Для відстрашення північного ворога ці ракети непригожі. Для України ніяка нуклеарна зброя непридатна, навіть ця „мала", тактична, бо вживши її ми затруїли б Україну. Врешті якщо йдеться про тактичну нуклеарну зброю, рухому на підвозах і рейках, то Москва забере їх з України, хоч би під тиском Заходу, а ми спротивитись тому сили не маємо. Загалом, коли дивитись сьогодні на вартість нуклеарної зброї, то вона може бути ефективною тільки для оборони Ізраїля, для відстрашення переважаючих військових сил арабських держав.

Буш і Ґорбачов підписали нещодавно домовлення про зменшення нуклеарних зарядів менш-більш на одну третину. Нам просити Бога, щоб по совєтському боці розмонтування совєтських стратегічних ракет зачалось від України, бо це легше чим перевоження їх на північ. Знавці кажуть, що у 3,000 стратегічних ракет є біля 25 тонн уранію і 10 тонн плютонію. Що з тим робити? Як позбутись того радіоактивного матеріялу? На те ЗСА будують спеціяльні магазини і сховища, переважно у Неваді і Новому Мексіко. В Росії добре місце на ці склади — Сибір непроходима. А де в Україні, коли б прийшлось розбирати ці кляті ракети? Навіть степу вже нема! Тут, повторюю, мова тільки про стратегічні „великі" ракети. А в Україні ще повно цих „малих" — тактичних. Що з ними, коли на випадок їх вжитку ми затруїли б все довкілля.

Микола Бараболяк
Ріверсайд, Ілл.

ДОРОГИЙ ЧАСОПИСЕ!

На твоїх сторінках прагне скласти слова високої подяки всім людям доброї волі Лариса Боженко, мама малої Оксаночки, про яку ти мав нагоду писати у березневому числі цього року.

Віхола недолі закинула нас шукати самотиною порятунку від донеччиної хвороби аж у далекі чужинецькі краї. Та Господь зла396скавився над нами: на нашому життєвому шляху трапилися чуйні, щедрі на добро люди, якими повниться і славиться земля наша українська. Перед непогамовним виявом їхньої доброти, турботи, щиросердної жертвенности маліли й здрібнювалися всі наші болісні відчуття, що нуртували всередині, важкотою сум'яття, печалі й тривоги лягали на серце, неспокоєм і відчаєм брезкло зчавлювали мозок. Кожне благословенне слово, жертвенний порух, доброчинна дія цих людей цілющим літеплом омивали зболілі душі. Геть відступали ятручі думи.

Неоціненною моральною підтримкою, грошовим внеском наші брати і сестри в далекій Заокеанії допомагають вирвати з лабет недуги мою Оксаночку, рятують їй здоров'я. Завдячуючи лікуванню, гостинності, піклуванню та уважному ставленню наших людей, доня почувається нині краще, хоча шлях до видужання іще неблизький та складний. Тож ми і далі молимося Богові, покладаємо надію на лікарів та стукаємо до людських сердець.

Низько вклоняємося за всі земні діяння, гуманізм і високу духовість Христині Блаженко, котра дає нам притулок і дбає, мов про рідних, своїм мудрим, дорадчим, втішним словом висвітлює наші думки. Дякуємо 70-му Відділові СУА під головуванням Олени Бобиляк, 18-му Відділові СУА під головуванням Ліди Крамарчук, українській православній церкві св. Вознесіння у Клифтоні, Н. Дж., настоятелем якої є о. Юрій Галиця, а також парафіяльному урядові та всім парафіянам цієї церкви, українській католицькій церкві св. Миколая (Пассейк), парохом якої є о. Гліб Лончина, українській католицькій церкві св. Трійці (Кергонксон), парохом якої був о. Маріян Струць, українській православній церкві свв. Петра і Павла, настоятелем якої є о. Нестор Коваль (Ґлен Спей, Н. Й.), а також всім парафіянам цих церков. Слова великої вдячности і любови надсилаємо Людмилі та д-рові Олегові Волянським, Ользі та д-рові Романові Морозам, Світлані та Іванові Марченкам, Людмилі та Юрієві Костюкам, Неті та Юрієві Бурявівцям, Володимирові Войнову, Володимирові Дідухові, Зої Турчин, Іванові Федіву та його друзям, подружжям Росинкам та Пацлавським, часописові „Свобода" та всім-всім сіячам добра, хто так чи інакше, в той чи інший спосіб долучився до справи допомоги хворим, знедоленим, скривдженим, докладає своїх зусиль на подолання наслідків національної трагедії — слідів лапи радіоактивної потвори.

Допоки віку, допоки світ сонця та й не захмариться ніколи світлиця серця вашого, не зубожіє божниця душі. У переддень Різдва Христового бажаю всім вам здоров'я і сили, мужности і бадьорости, відваги і завзяття, добробуту і всілякого гаразду, сповнення всіх мрій, бажань і задумів, щастя в усьому і завжди.

Низько схиляюся перед тобою, мій відданий, жертвенний, беззастережний народе! Вірю: слова добра й наснаги, жертовність і людяність могутніші від моторошного провалля недуги.

Лариса Боженко та мала Оксаночка

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Назрівання нового порядку світу

(Дора Рак) Проблеми міжнародного миру, справедливости та економічно-соціяльного поступу були темою річної конференції департаменту публічної інформації для недержавних організацій в ООН що відбулася в днях від 11-го до 13-го вересня 1991 року в Ню Йорку.

Провідною думкою було проаналізування нового світового порядку для збереження глибального миру і безпеки. Цю тему насвітлювали під різними аспектами доповідачі з академічних кіл, засобів масової інформації, представники урядів, ООН та НДЖО. Йшлось не лише про теоретичні міркування, але й про визначення стратегії дій на майбутнє для сприяння новому світовому порядкові.

Стратегію акцій обговорено на чотирьох сесіях під кутом збереження людських прав шляхом універсальної едукації і демократизації, утривалення світового миру — підтримуючи заходи ООН та створенням спільної плятформи дій, потрібних для поступального розвою окремих країн.

Годі вичисляти окремо 45 промовців із різних країн, які у добре опрацьованих, кваліфікованих доповідях старались дати слухачам повний образ потреб сучасного світу. У доповідях часто були порушені сучасні проблеми Східньої Европи і колишнього Совєтського Союзу. Водночас помітне було занепокоєння країн „третього світу", щоб не зменшилась допомога індустріяльних країн для них, оскільки на перший плян виходять потреби східньо-европейські. Адже ж, згідно зі статистикою ООН, понад один більйон населення живе в абсолютній біді, а до 37 мільйонів людей є викоренені із свого краю в наслідок всіляких, від них незалежних конфліктів. Їх врятувати може лише всесвітня гуманність в ім'я пошани основних людських прав, якщо справді людство прямує до „нового порядку світу".

Значну увагу приділено доповіді Валентини Терешкової, першої жінки-астронавта. Їй ставлено багато запитань, в тому числі і стосовно статусу жінок у колишніх совєтських республіках та створення самостійних жіночих організацій (замість монополістичного „Комітету Жінок"). А новиною була сателітна передача одної доповіді на великому екрані. Це було наскрізь політичне слово Гассана бін Таляля, принца з Йордану, який, нав'язуючи до недавнього збройного конфлікту на арабськім півострові, запропонував оригінальну концепцію створення окремої комісії для безпеки і кооперації на Близькому Сході (CSCME) аналогічно до европейської комісії (CSCE).

І врешті окремий панель було приділено для ролі засобів масової інформації у новому світовому порядку. Завдяки сьогочасним засобам комунікації журналістика у всіх видах впливає на опінію в цілому світі, а при допомозі обєктивної неконтрольованої інформації та вільного обміну повідомленнями по лінії Північ - Південь може видатно причинитися до заснування нового порядку світу. Все ж треба пам'ятати, що існує ще ряд однопартійних держав із повною контролею діяльности засобів масової інформації, та й у демократичних країнах трапляється „неофіційна" цензура.

Після доповідей учасники конференції могли ставити запитання, на які панелісти давали відверті вияснення. В полудневих перервах відбувалися неформальні дискусії, підготовані групою НДЖО (поза канцелярією ООН), а на закінчення нарад другого дня вечірню гостину спонсорував Екзекутивний Комітет НДЖО при департаменті публічної інформації.

На конференції зареєстровано понад 1,200 учасників із НДЖО (тих, що в системі ООН і також національних) та їх гостей. В українській групі були: Олена Процюк, яка репрезентує міжнародну НДЖО Світовий Рух Матерів, що має осідок в Парижі, і її заступниця Ірина Куровицька; Ліда Гладка і Дора Рак — від Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), що є покищо єдиною українською недержавною організацією в системі ООН, а поміж офіційними звітодавцями (репортер) д-р Христина Дурбак.

Триденну конференцію відкрив Фарук Маляві, директор для справ НДЖО в департаменті публічної інформації при ООН, а з коротким словом виступив Сильван М. Барнет, Дж., голова екзекутивного комітету НДЖО, асоційованих з департаментом, підкреслюючи ролю НДЖО для втримання миру і політичної стабільности у співпраці з ООН. Ще привіт передав Антуан Блянка, ґенеральний директор для Поступу і Міжнародної Економічної Кооперації ООН. Підсумки нарад передав вичерпно директор з департаменту публічної інформації Вадим Перфільєв.

У друкованій програмі конференції були подані життєписи усіх панелістів і їх фотографії. Ґенеральний секретар ООН Перез де Куеяр був в той час у поїздці, але у передмові до програми конференції радив, щоб міжнародні проблеми розв'язувати ґльобально, шляхом консультацій і компромісів при підтримці ООН. Він вірить, що ідеали ООН допоможуть осягнути „мир, гідність та економічний і соціяльний поступ для кожного чоловіка, жінки і дитини на земній кулі".

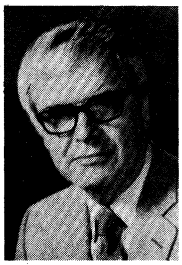
Заключним висновком конференції було: дарма, що існують десятки збройних конфліктів і нерозв'язаних проблем у світі — пошукування за універсальним миром мусить продовжуватися, щоб встановити гуманітарний світовий порядок, побудований на економічній і соціяльній справедливості і безпеці, з пошануванням людських прав та збереженням довкілля, поруч із розвоєм країн під проводом Організації Об'єднаних Націй і при значній активності недержавних організацій.

Група українок з Валентиною Терешковою (посередині) під час конференції департаменту публічної інформації недержавних жіночих організацій в ООН.

(Фото: Дора Рак)

Із 70-літтям д-ра П. Джуля

Д-р Павло Джуль

В суботу, 2-го листопада, Українське Лікарське Товариство та українська громада в Дітройті святково відзначила бенкетом, промовами та нагородженням почесними грамотами заслуженого лікаря-громадянина д-ра Павла Джуля з нагоди 70-ліття від дня народження. Про перебіг цього ювілейного свята подав гарно і змістовно Вол. Баран у „Свободі", ч. 221, з 20-го листопада 1991 року.

В цьому дописі хочемо коротко накреслити життєвий шлях ювілята, сповнений хосенною діяльністю на добро української медичної науки та української церкви й народу.

Народився він 14-го жовтня 1921 року в селі Мильно на Тернопільщині в селянській родині Івана і Марії (з дому Майбороди) Джулів. Батьки його були свідомими селянами і брали активну участь у просвітянському русі. Дід по матері Гаврил Майбородський кандидував на посла до австрійського сойму і забракло йому тільки три голоси, щоб виграти вибори. Був він один із основоположників товариства „Сільський Господар" у Львові.

Наш ювілят почав свою освіту в народній школі у рідному селі, а закінчив у сусідньому містечку Залізці.

В 1936 році поступив до української гімназії, яку закінчив матурою в 1942 році. Медичні студії почав під час Другої світової війни у Львові, продовжував в Ґрацу, а закінчив докторатом в 1948 році в Інсбруку, Австрія.

В 1949 році прибув до ЗСА та поселився в Дітройті, де після відбуття шпитальної практики (інтерншипу) у 1951 році зностріфікував свій лікарський диплом у стейтах Іллінойс і Мишиґан, та відкрив свою приватну лікарську практику в Дітройті. Чотири роки пізніше почав спеціялізацію в отоляринголоґії у Вейнському стейтовому університеті.

Після трирічної спеціялізації склав іспити перед Радою екзамінаторів та став членом Американської академії отоляринголоґії і членом Американської колеґії хірургів.

У 1960 році д-р Джуль відкрив приватну отоляринголоґічну практику, яка з часом розрослася у велику інституцію, що нараховує тепер 8 отоляринголоґів і 30 осіб допоміжного персоналу.

Від 1960 року він є активним членом факультету отоляринголоґії у Вейнському стейтовому університеті і тепер має титул клінічного професора. Займав він також становища президента Мишиґанського отоляринголоґічного товариства і Дітройтського отоляринголоґічного товариства.

Другою дуже видатною ділянкою його життєвого шляху є активна участь у діяльності Українського Лікарського Товариства.

Прибувши до Америки, став активним членом Українського Лікарського Товариства, належав до редакційної колеґії „Лікарського Вісника", єдиного лікарського журналу на українській мові.

В 1967 році делегати УЛТПА вибрали д-ра Джуля головним редактором цього журналу, і він впродовж двадцяти чотирьох років зредаґував 77 чисел.

Будучи головним редактором „Лікарського Вісника", він вивчив і поширив українську медичну термінологію та підніс рівень цього журналу на високий щабель.

У „Лікарському Віснику" поміщував він свої наукові праці і статті з отоляринголоґії (понад 20), цінні й цікаві редакційні статті (понад 50) та до 200 коротких медичних інформацій.

Він переклав понад 130 статтей на українську мову інших авторів, та на лікарських з'їздах виголосив понад 20 наукових доповідей.

Д-р Джуль є активним членом Мишиґанського відділу УЛТПА і був кількаразово його головою та зорганізував два лікарські наукові з'їзди в Дітройті в 1962 і 1988 роках.

Крім редагування „Лікарського Вісника" д-р Джуль в 1962 році був співредактором дітройтського „Лікарського Альманаха" та співредактором пропам'ятної книги „25-ліття УЛТПА" і першого тому „Матеріялів до історії української медицини" в 1975 році.

В 1988 році був головним редактором 2-го тому „Матеріялів до історії української медицини", а в 1990 році також головним редактором Пропам'ятної книги з нагоди 40-ліття УЛТПА.

За цю велику і цінну редакційну працю Головна Управа УЛТПА в 1980 році відзначила д-ра Джуля почесною грамотою, а в 1985 році наділила його найвищим званням „Почесного члена УЛТПА".

Тепер він є головою наукової комісії Світової Федерації Українських Лікарських Товариств та співредактором українського медичного тлумачного словника у Львові.

У 1988 році д-р Джуль очолив дітройтський метрополітальний Комітет Українського Християнського Тисячоліття, а тепер є головним редактором „Пропам'ятної книги святкувань 1000-ліття Хрещення Руси-України в Дітройті".

Від 1987 року він став редактором гасел з ділянки медичних наук англомовної Енциклопедії України в Торонто...

А щодо приватного родинного життя, то д-р Павло Джуль є одружений (1951 з панею Ириною з Бліхарів і вони мають двох синів: Андрія — отоляринголога і Юрія — адвоката. Д-р Андрій пішов слідами батька, одружився і має вже троє дітей, дві доні і сина, якими дідо і бабуня дуже тішаться.

Ось такий життєвий шлях нашого ювілята, сповнений жертвенною працею для Українського Лікарського Товариства, нашої української Церкви і народу.

В імені цілого УЛТПА та української громади висловлюємо прилюдно нашу глибоку пошану і щиру вдячність д-рові Павлові Джулеві в його 70-ліття за все добро, яким він обдарував наше Товариство і бажаємо йому ще багато щасливих і здорових років активного й плодовитого життя.

На Многая Літа, наш дорогий ювіляте!

Д-р П. Пундій

Посмертна виставка праць св. п. Л. Смик

Виставки, виставки... Їх так багато в Чикаго, що годі всі оглянути, все охопити, та ще й з огляду на цей останній час, в якому аж до болю увага спрямована туди, в Україну, коли усі ми в напрузі відчислюємо дні до знаменного 1-го грудня.

Ця виставка була інша ніж попередні — виникла вона із бажання вшанувати пам'ять жінки, гарної людини, яка в рідний спосіб залишила в українській спільноті „печать" свого мистецького „я" майже анонімно. Це випливало з її постави, її скромности. Лідія Смик, обдарована рисунковими здібностями, оформлювала багато філателістичних, пропам'ятних видань у пошану Блаженнішого Патріярха Йосифа, помісної української Церкви. Підготовила мистецьки ряд літературних праць Богдана Лепкого, виставки яких були в Чикаго, Едмонтоні, Клівленді, Філядельфії. Багато уваги, часу і зусиль присвятила праці для зберігання й оформлення спадщини Богдана Лепкого, незабутнього автора безсмертних „Журавлів", яка роками дбайливо зберігалася в домі родини Смиків: д-р Роман Смик є племінником Б. Лепкого.

Одним руслом вияву її здібностей було підпорядкування їх нагальним потребам релігійним, національно-культурним.

Друге русло — це її кераміка. Замолоду почала малювати, одначе перейшла на кераміку, переїхавши до Америки, наскільки їй дозволяв час, родинні обов'язки (мати 3-ох синів) і всі інші праці, згадані тут і не згадані. Як довголітня членкиня Сестрицтва Покрова Прес. Богородиці при парафії свв. Володимира і Ольги вона з віддалі (далеко жили від української дільниці, від церкви) на свій спосіб допомагала у праці Сестрицтва, особливо сприяла культурно-патріотичним імпрезам, тощо.

Саме тому Сестрицтво через свою Імпрезову референтуру вирішило організувати цю виставку. Вона відбувалась в днях 11-го — 13-го жовтня в Культурному Осередку. Перше враження при вході — виставка приваблювала дуже добрим, естетично виконаним розміщенням експонатів. При ближчому ознайомленні виділялися 2 роди експонатів — одні були відтворенням існуючих в різних реґіонах України — на підставі малюнків, і це було чітко зазначено в метричці кожного твору. В цей спосіб презентовано вироби з Косівщини, зокрема зі села Пустинь — за малюнками Барановського, Кошака, Бахматюка. Дуже цікаві тарілки, головно з рослинними мотивами, в теплих осінніх кольорах, з інших частин України були взірці з Київщини, з села Дубинці, Болотного й Опішні. Були відтворені взірці з Полтавщини, Переяслава, з Канева і села Петриківка — з Дніпропетровщини. Метрички вказували, на підставі якого малюнку виріб виконано. І тут насувається рефлексія: яка практична функція мистецьких відтворених зразків народних шедеврів в наш час? Особливо тут, де вони всім недоступні були. Що можна було тут знати про такі місцевості України як Дубинці, Болотне, Опішня на Київщині і про їхні керамічні твори? Чи про зразки народної керамічної творчости з Канева, Переяслава, з Полтавщини чи села Петриківки на Дніпропетровщині? Саме з такими малюнками зустрілась Лідія Смик, глибоко їх вивчала і переносила в глиняне творіння, вдихаючи в них своє особисте відчуття, точно підписуючи первовзір.

Друга група експонатів — її власні твори. Це прегарні вироби з трипільськими мотивами, вибагливо викінчені, елегантні. До виїнятково цікавих я б зачислила великі дзбани-амфори, ґлязуровані й майолікові, з цікавим поєднанням кольорів, — а також дуже гарні „соняшники на тарілці", і зворушливі експонати — творчі спроби юних мистців „зі школи мами".

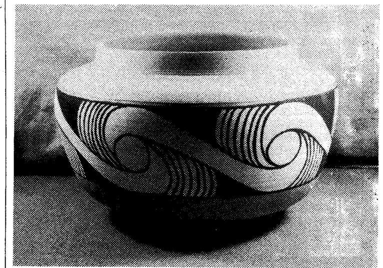
На виставці було презентовано майже 60 творів, які постали в часі від 1971-го до 1986-го року. Всі були розкладені на столах за реґіонами. Влаштуванням виставки і розміщенням експонатів займалися Орися Гарасовська, Орися Гладка і Віра Трощук.

Відкриття відбулося 11-го жовтня 1991 року напередодні Празника Покрова — річного свята Сестрицтва.

Відкриття довершила Орися Гарасовська, голова імпрезової Референтури. В своєму слові представила св. п. Лідію Смик, наголошуючи на її духовному багатстві, її головній рисі — відданому служінню близьким, Церкві й Україні.

В цих днях вона ніби відвідала особисто близькі її серцю місця, щоб творами потвердити староримське: „не зовсім я померла"...

Ірина Камінська

Один з виробів Лідії Смик: адаптація трипільського мотиву.

Поклін мові

Товариство Української Мови при Товаристві Сприяння Рухові в Чикаґо дуже „рухливе". А це тому, що його голова проф. Віра Боднарук дуже ділова, працьовита й віддана своєму ділу.

Крім інших ділянок праці, лише самих книжок вислано понад 4,500. Наша голова із своїм чоловіком д-ром Богданом Боднаруком на свій кошт двічі відвідали Україну, нав'язали стосунки з 17-ма Товариствами Української Мови (ТУМ), зфільмували на прозірки дуже багато цікавих моментів з діяльности ТУМ і „Зеленого світу" в Україні.

Щоб поділитися побаченним і почутим з громадянством і придбати фонди для дальшої праці, влаштовано благодійний вечір „Поклін мові". Відбувся цей симпатичний вечір 23-го листопада в Культурному Осередку при парафії св. Володимира і Ольги.

Задум був скерований головно на дітей, щоб вони взяли якнайбільшу участь у вечорі. І це вдалося.

Відкрила вечір голова Віра Боднарук, інформуючи про постання, мету й осяги Товариства. Потім запросила абсольвента Школи Українознавства Ольчика Гриневича прочитати вірш Григорія Столярчука „Я так тебе, я так тебе люблю, моя співуча українська мово." Це був деб'ют цього молоденького хлопця, що після подорожі в Україну живо став цікавитися українською мовою.

Вагомий зміст цього вірша виникав на фоні гарної декорації сцени — великої мапи України з розгорнутою книгою посередині (роботи мистця Олександри Дяченко-Кочман).

Після вечері проводила програму організаційна референтка Галина Грушецька. Вона насамперед прочитала дві телеграми з України від ТУМ: з Кривого Рогу і Полтави. Але для Полтави мало було телеграми, в залі був живий її представник — д-р Людмила Храпач. Вона привітала громаду й розповіла дещо про діяльність свідомих полтавчан.

Офіційна частина вечора закінчилася подякою жертводавцям — особам і установам, що пожертвували понад 100 дол.: це д-р Роман і Анна Кобилецькі, Об'єднання жіночих організацій, Віра і Богдан Роговські в пам'ять св. п. Анни Лукомської, Александра Мудра, маляр Юрій Віктюк, д-р Пилип і Володимира Демус, Фундація ім. Багряного, Комітет 1000-ліття Християнства, Книгарня „Ставропіґія", мґр Надія Хойнацька.

У мистецькій частині прозвучала пісня про мову з уст учениці 11-ої кляси, наймолодшої нашої солістки Стефи Ґаст в супроводі також учениці 11-ої кляси Христі Яцків на фортепіяно.

Далі був монтаж — групова деклямація учнів Рідної Школи, що його „вичарувала", як завжди, невтомна зразкова вчителька — пані Слава Проців. Виконавши рецитацію, всі вклонилися і віддали поклін мові. Після того була головна частина вечора: „Стежками відродження" — розповідь з прозірками подружжя Боднаруків з допомогою „рухомих афіш". В залежности від того, про яке місто йшла мова, на сцені появлялася афіша з назвою міста та відповідним малюнком . На кінець діти вийшли з-поза афіш, представилися як частини України і віддали також поклін мові. Цей ефективний задум рухомих афіш належав пані Любі Калін, а малюнки виконав мистець Юрій Віктюк.

Керівник програми Галина Грушецька представляла кожний вступ цитатою про мову, що оживляло й доповнювало його. Закінчила вона цитатою Раїси Лиші — передової поетеси Дніпропетровщини: „Слова — це часточки духу, що постійно омивають і оживляють душу". Всі відчули істину цих слів після побаченого й почутого в монтажі „Стежками відродження". Особливо відчули потребу дальшої праці. На закінчення присутні склали свою „часточку духу" пожертвами і вписуванням в почесне членство ТУМ в Україні, які є в таких містах: Київ, Полтава, Харків, Донецьк, Запоріжжя, Одеса, Суми, Кривий Ріг, Херсон, Свердловськ, Черкаси, Дніпропетровськ, Чернигів, Львів, Ужгород, Івано-Франківське, Чернівці і Миколаїв.

Закликаємо всю українську громаду вкласти й свою „часточку духу" в це почесне діло. Чеки виписувати на: Ukrainian Language Society — Chikago, 425 Ridge Ave. Clarendon Hills, Ill. 60514.

Д. Грушецький

Традиційні вечорниці в Бразилії

Вже віддавна увійшло в традицію, що Жіноча Організація кожного року влаштовує в жовтні свої Вечорниці.

З надзвичайним успіхом вони відбули і цього року. Заля була переповнена, а гості все прибували. Цей усіх завдячуємо енерґійній новій Управі Жіночої Організації і співпраці з нею Централі Хліборобсько-Освітнього Союзу, Фолкльорної Групи „Барвінок" і Організації Молоді.

Давно вже таких гарних Вечорниці не було. Вдекорована заля аж сяяла. Жінки і дівчата були вдягнуті в чудові вишивані строї, а чоловіки красувалися як не в вишиваних сорочках, то з вишивиними краватками.

Посередині залі стояв величезний стіл з різноманітними стравами і, звичайно, з традиційним студенцем, голубцями і варениками.

Відкрила Вечорниці Голова Жіночої Організації Режіна Шпак-Рубінець слідуючими словами: „В імені Жіночої Ораганізації здоровлю і вітаю всіх гостей, членів Товариства і членів Управи, що складають нашу велику родину Хліборобсько-Освітнього Союзу. Сьогоднішні Вечорниці відзначаємо зі спеціяльним тріюмфом з огляду, що в 1991 році виповнилося століття української еміґрації в Бразилії. Друга причина нашої радости і сатисфакації, що ми є свідками великої події — проголошення Незалежности України. Бажаю Вам щисливої ночі наших Вечорниць і веселої забави".

Після вечері заграла гарна українська танцювальна музика і всі весело танцювали. Відтак Фолкльорна Група „Барвінок" показала кілька чарівних українських фолкльорних танців, які кожного разу вся публіка нагороджувала довгими і гучними оплесками. Опісля знову гучно заграла оркестра, і всі забавлялися аж до пізного ранку.

Велика подяка Голові Централі Хліборобсько-Освітнього Союзу Олександрові Рауликові і його помічникам, що гарно приготовили залю до Вечерниць. Рівнож подяка для Фолкльорної Групи „Барвінок", які своєю участю прикрасили і звеличили наші Вечерниці. Як важко і її Управі, що випозичила 5 національних строїв. До них долучилися ще два ориґінальних строї, — один з Калуша, подарований Режіною Шпак-Рубінець, а другий від покійної мами д-ра Михайла Рубінця, з Рогатинщини. Управа Жіночої Організації прибрала ними сім манекенів, які були виставлені при вході до залі Вечерниць, і в залі, призначеній для Музею, для розбудови якого багато членів нашої громади причинюються фондами. Всім щира подяка.

Д-р Михайло Рубінець

„Черкаські козаки" у Гартфорді

Останніми часами наші громади в Америці мають нагоду слухати різних мистецьких ансамблів, які приїжджають з України.

І ось у суботу, 30-го листопада, громада Гартфорду і околиці мала нагоду послухати ще одної групи — „Черкаських козаків". Виступом їхнім у Гартфорді зайнявся Український Народний Союз, очолюваний Осипом Гладуном і Володимиром Василенком. Спонзором їхніх виступів по Америці і Канаді є Леонід Олексюк, директор фірми „Група Тризуб" Лепквуд, Огайо.

Ансамбль „Черкаських козаків" складається із 11 осіб. Пісні у їхньому репертуарі повні глибокого патріотизму і завзяття, які вони виконували з великою бравурою. Душею ансамблю являються два брати, Юрій і Василь Марштупи. Вони заснували цю співочу групу у селі Червона Слобода під Черкасами, біля Чигирина у 1984 році. Серед їхніх козацьких пісень вирізнялася своєю силою слова пісня-молитва Кальнишевського, останнього кошового Запорізької Січі, яку скомпонував і відспівав Микола Шапотник. Він сам виглядав, як прототип козака „Невмираки" з якоїсь давньозабутої казки.

Тематика пісень ансамблю зосереджена на подіях, з якими пов'язана історія їхнього життя та життя їхніх предків, давніх жителів Чигирина. Співали вони і про Суботів і про невдалу політику Богдана Хмельницького і про сумні лети журавлів та лелек. Хотілося б було одначе бачити тих козаків, зодягнених у оксамитних жупанах-кунтушах, таких, як ми пригадуємо із історичних п'єс „Облога", чи „Батурина", на сценах Львівського Оперного Театру, чи інших театрів в Україні. Але ж треба було усвідомити собі, що ці наші гості з України — це черкаські козаки, із Черкас біля Чигирина. Можливо, що ця частина козацтва у Черкасах носила того роду одяг у давніх часах. Дивлячися на них, можна було відчути і подив, і сентимент до тих нащадків колишніх козацьких родів з околиць Чигирина, де жив колись, гетьманував Богдан Хмельницький. Той Чигирин, про який так пророчо написав Шевченко, той Чигирин, оспіваний українськими співаками в улюбленій пісні „Гетьмани".

Наші „Черкаські козаки" приїхали до нас поділитися з нами своїми почуваннями глибокої любови до нашої батьківщини. Найбільш зворушливою, здається, була пісня написана і відспівана двома братами Юрієм і Василем Марштупами, „Лебедина розлука", в якій вдалося їм гарно схопити і передати почуття глибокого трагізму, розбиття клітини української родини в часах сталінського терору. Цікаво, що темою подібна вона дуже до Мазепиної „Ой горе тій чайці", яку великий гетьман так залюбки співав у супроводі бандури і яка також символічно представляла долю матері України.

Слухаючи співу „Черкаських козаків", публіка могла відчути силу їхнього глибокого переконання у перемогу правди на українській землі. Земля, яка на своїх спопелілих руїнах зродила таких синів, в яких б'ються такі щирі українські серця, — побуде вольно!

Оксана Кузьма

Концерт-бенефіс на Фонд „Діти Чорнобиля"

У неділю, 13-го жовтня, в славній „Академії музики" відбувся доброчинний концерт. Виконавці концерту: світової слави сопрано Роберта Пітерс, 17-літній піяніст Олександер Слободяник, Філядельфійський хлоп'ячий хор (керівник Роберт Гамилтон) та Український Національний Хор під диригентурою Михайла Длябоги (фортепіяновий супровід — Леся Рудий).

Коротким зверненням до присутніх д-р Зеня Черник відкрила концерт, підкреслюючи, що сьогодні реґіон Чорнобиля перетворився на „найбільшу радіяційну ляборaторію".

Проєктуючи цей концерт, Українська Федерація Філядельфії та околиць цілеспрямовано повела кампанію розраховану на широку участь американської громадськости, професійних організацій та комерційних підприємств. Цей розрахунок повністю оправдався: на запрошення федерації лікарські товариства Філядельфії та околиць погодилися спонзорувати концерт; Філядельфійська школа остеопатії, Купер шпиталь в Кемдені, Н.Дж., та підприємства Саноко й Екзон надали щедру фінансову допомогу. Кілька лікарів та окремих осіб, деякі з них з віддалених стейтів, інститути та школи відгукнулися на заклик федерації, пропонуючи допомогу.

В результаті, згідно з твердженням організаторів, приблизно 50,000 дол. було зібрано на Фонд „Діти Чорнобиля".

Цей успіх, хоч і скромний, для федерації дуже важливий. Він відкриває **значно ширші можливості розбудови допомогових фондів. Бо не є таємницею, що саме тепер, після спроби** перевороту, УКраїна потребує і потребуватиме координованої систематичної, з відчитністю, допомоги від діяспори.

Важливу функцію виконало також і прийняття влаштоване відразу після концерту для виконавців та визначних гостей, серед яких були і члени української місії при Об'єднаних Націях — Сергій Кулик та Олександер Буцько з родиною. Гостей представила майстер церемонії Таня Гузар зі станції WPVI у Філядельфії.

Як і продовж передконцертової кампанії Комітет фондів — Віра Андрейчик, Богданна Кульба та Христя Сеник — інтенсивно продовжував збірку фондів серед присутніх на прийнятті. Відповідні концертові програмки на замовлення федерації виконав молодий маляр-графік Тарас Левицький.

Окремо, однак, треба згадати, що душею згаданого концерту, як і наступних недалеких проєктів, були доктори Зеня та Олександер Черники. Це вони змобілізували американські професійні та комерційні інституції і цим, будемо надіятися, поставили справу допомоги Україні на вищий рівень.

І. Д.

40-річний ювілей подружнього життя М. і Л. Снігуровичів

Промотором для вшанування ювілею були їх діти — д-р Д. Снігурович, М. Снігурович та дочка Ірена Зібен. Вони запросили на 10-го листопада 1991 року родину та багато приятелів і знайомих ювілятів до дому дочки Ірени Зібен, при адресі 12342 - 47 вулиці, у полудневий час, щоб зробити несподіванку своїм родичам.

В неділю, 10-го листопада, по першій годині по обіді, почали приходити запрошені гості, приятелі, знайомі, лікарі зі шпиталю, в якому працює д-р Мелетій Снігурович. Прибув також давній знайомий д-ра М. Снігуровича, емерит, колишній суддя найвищого суду в Едмонтоні, достойний Ґрещук з дружиною. Прибули також голова провінційного Українського Канадійського Комітету в Альберті пані Шулякевич, брат ювілята о. Богдан Снігурович, і багато знайомих і приятелів.

При вході до хати вітали гостей сини і дочка Ірена, вгощаючи за бажанням напоями і перекускою. Д-р Мелетій Снігурович від самого початку свого прибуття до Едмонтону включився в українське громадське життя, був головою Українського Національного Об'єднання, а його дружина Льота займала головні місця в Об'єднанні Українок Канади імені Ольги Басараб. Вони ще і тепер беруть активну участь в тих організаціях. Вони є членами Українського Народного Союзу, Братства українців католиків, ніколи не відмовляючись виконати будь-яку працю в організаціях. Без будь-яких застережень можна сміло сказати, що весь український рух на культурно-освітній ділянці в Едмонтоні проходив за почином д-ра Мелетія Снігуровича. Згадаймо бодай найголовніші імпрези, як приїзд до Едмонтону Блаженнішого Йосифа II Сліпого, відзначення 50-річчя голоду на Україні, побудову пам'ятника про голод в Україні коло міської управи. За його ініціятивою започатковано вивішування українського прапору на будинку міської управи і відзначення річниці 22-го січня, де беруть участь представники й інших націй, що проживають в Едмонтоні. Найголовнішою справою д-ра Мелетія Снігуровича було вибудування великого дому для старших і немічних українців. Багато людей подивляють д-ра Мелетія Снігуровича в його енергії, яку він посвячує для добра українського народу.

Тому і не диво, що таке велике число приятелів і знайомих прибуло на ювілей д-ра Мелетія і пані Льоти Снігурович, щоб гідно відзначити 40-річчя їх подружнього життя.

Під час гостини старший син д-р Д. Снігурович привітав гарним, теплим словом своїх родичів із 40-річчям їхнього подружнього життя, бажаючи родичам діждатись ще „золотого" ювілею. Під час цієї зворушливої хвилини присутні встали і відспівали ювілятам „Многая Літа". Д-р Мелетій Снігурович зложив щиру подяку від себе і своєї дружини всім гостям, а також своїм синам і дочці за таку гарну несподіванку, яка залишиться в пам'яті на довгі роки.

Інж. Осип Мазурок

Вшанували ювілей письменника-борця

Завдяки старанням Софії Бурої-Мельник та при дружній співпраці приятелів і шанувальників нашої культури, під патронатом місцевого осередку НТШ, в неділю, 17-го листопада, в залі Свято-Покровського парафіяльного осередку в Пармі було влаштовано величавий літературний вечір з нагоди ювілею — століття з дня народження визначного українського поета і прозаїка та борця українських визвольних змагань Миколи Матієва-Мельника. Але спочатку кілька слів про цю визначну постать нашої історії.

Із книги „Незабутні роки" (Ню Йорк — Чикаґо, 1987) довідуємося, що народжений в селянській сім'ї в Яблонові на Покутті, Микола Матіїв-Мельник гімназійну освіту закінчив в 1910 році в Українській Державній Гімназії в недалекій Коломиї. Філософію і музику студіював в університетах Чернівець, Львова та Відня. Мобілізований до служби в австрійській армії 1914 року, був тяжко поранений на італійському фронті. В 1918—1920 рр. брав активну участь у наших визвольних змаганнях, а згодом працював педагогом у школах Галичини. Одним словом, належав до тієї ґенерації української галицької інтеліґенції, яка з великими труднощами промощувала собі дорогу в незавидних умовах польської окупації.

Різноманітною і плідною була діяльність Матієва-Мельника, як прозаїка і поета. В 1920 роках виходять з друку його перші літературні твори. Найкращою вважав сам поет збірку новель „На чорній дорозі". З інших треба згадати такі збірки, як: „По той бік греблі", „За рідне гніздо", „Крім дим і згар" та поеми — „На ріках вавилонських", „Падає пожовклий лист", „Проповідь Іларіона", „Ярослав Мудрий". Його перу також належить поетичний переспів епосу „Слово о полку Ігоревім" та „Русалка Дністрова". Ненадрукованою залишилася тритомна повість з українського життя 1890—1914 років „Дитинство і юність Миколи Волоха" (можливо, автобіографічна). На жаль, рукопис цієї повісти загубився у воєнних подіях 1944 року.

938 р ювілят закінчив велику поему, основану на київській леґенді, — „Лицар Михайлик". Цю поему він вважав своїм найкращим поетичним твором. У зв'язку з тим, що через воєнні часи цей твір не зміг появитися друком, з метою його збереження автор змушений був закопати твір у родинному містечку, де, можливо, він і досі переховується, чекаючи на „кращі часи". Аби оминути переслідувань польської влади, автор змушений був уживати різні псевдоніми: Василь Хмара, Богдан Вістовий, Богдан Чорногір, Богдан Хмиз та інші.

Опинившись після війни на еміґрації, в Зальцбурзі, Микола Матіїв-Мельник брав участь у заснуванні Спілки Українських Науковців, Літераторів і Мистців, що об'єднувала в той час 73-ох діячів української культури на терені Австрії. Там же, в Зальцбурзі, написав збірку поезій „Горить мій світ" (видану після смерти у Філядельфії 1951 р.), а також працю з шевченкознавства — „Жінка й матір у творах Шевченка".

Після приїзду до ЗСА в червні 1947 році деякий час працював викладачем на літніх курсах для українських сиріт з Европи, а з початком 1947—1948 року викладав у колеґії св. Василія Великого у Стемфорді, Конн. Серед турбот про влаштування життя в новому світі несподівана смерть перервала його 56-літній життєвий шлях 28-го вересня 1947 р. Похоронено Миколу Матієва-Мельника на цвинтарі св. Лаврентія університетського міста Ню Гейвен, Конн.

Велика і змістовна була програма концерту. Вечір відкрив голова громадського ювілейного комітету д-р Степан Воляник. Дуже вдало нав'язуючи до 4-ої Божої заповіді, яка голосить „Шануй батька свого і матір свою, щоб тобі було добре, і щоб ти довго прожив на землі", д-р Воляник підкреслив, що ця заповідь дуже добре підходить до дочки ювілята — активної діячки на ниві української рідношкільної освіти Софії Мельник-Бурої. Загальновідомо, що окупант України все робив у своїх силах, аби, з одного боку, фізично знищити всякими способами видатних діячів української культури, зокрема, письменників, а з другого, суворо забороняючи публікацію їх творів, „пустити їх в забуття", тобто, зробити так, аби народ нічого не знав ні про їх самих, ані про їхню творчість.

Очевидно, Микола Матіїв-Мельник, твори якого були заборонені в Україні, також належав до категорії тих, яких Москва намагалася викрасти від свого рідного народу, тобто, „пустити їх в забуття". Добре усвідомлюючи це, його дочка Софія Бура вирішила зробити все можливе, аби зібрати всі твори свого батька, видати їх і тим самим домогтися „повернення його із забуття". І в цій справі вона вже багато зробила, починаючи від багатьох поїздок по світі, в тому числі і на Україну з метою знайдення його творів, і кінчаючи організацією літературного вечора і концерту у Пармі з нагоди 100-ліття його народження. На жаль, праця в цій ділянці ще не завершена. Як довідуємося, покищо вже віднайдено приблизно 70 відсотків його літературних творів. До незнайдених належить також велика поема „Лицар Михайлик", яку аби вона не попалася в руки ворога, автор, як ми вже згадували, закопав у своєму родинному містечку в перші дні Другої світової війни. Чи вона досі там переховується, ніхто не знає.

Дуже вдале святочне слово виголосив гість з Чикаґо — голова осередку НТШ в Чикаґо, відомий наш публіцист та науковець проф. Мирослав Семчишин. Потім Мелісса Деґваєр на фортепіяні програла „Романс" та „Моменти розпачу" Миколи Лисенка, а також „За метеликом" Б. Косенка. Монтаж із творів „Слово і пісня" виконала артистка українських театрів Іванна Кононів при фортепіяновому акомпаньяменті Ольги Кость. З деклямацією твору „Друзям" добре a/hописалася відома наша декляматорка Люба Боднар, а також декляматорка Наталя Крíслата з успіхом продеклямувала „Русалку Дністрову". Нарешті, після рецитації твору „Друзям" у виконанні Дарії Городиської та деклямації твору ювілята „Проповідь Іларіона" у виконанні Ренати Кость та „Молитви" (декл. Лідія Кость), Степан Мягкий на скрипці виконав „Сарабанд" Карла Бема, а його брат Павло Мягкий — сонату Е-моль Йогана Брамса.

З метою організації та проведення вечора було створено громадський ювілейний комітет, до якого ввійшли д-р Степан Воляник — голова, Люба Боднар — секретар та Іванна Шкарупа — скарбник. Членами комітету були мґр Василь Ліщинецький — голова УЗО, проф. Михайло Пап — голова Осередку НТШ в Огайо, д-р Микола Грушкевич — НТШ, д-р Володимир Боднар — НТШ, Степан Зорій — керівник українського радіомовлення, Дарія Городиська — СУА, Люба Головата-Рожа — Об'єднання Жінок ОЧСУ, Любомира Мичковська — сестрицтво при Свято-Покровській парафії, Марія Кріслата — Об'єднання жінок ОЧСУ та Маруся Попович — Український Золотий Хрест.

Ввесь прибуток з вечора призначений на розбудову Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові.

Юліян Мовчан

Українська громада в Параґваї

По різних країнах Південної Америки знаходяться українські поселення.

Українська колонія в Параґваї порівняно молода, хоча й старша від сусідніх колоній в Чілі і Венесуелі.

Окремі особи українського походження почали з'являтися в Параґваю лише в 20-их роках цього століття, але перше масове переселення українців припадає на 30-ті роки роки. Опісля доповнилося переселенцями українських еміґрантів з Арґентини, особливо з провінції Міссіонес, що межує з Параґваєм. Це сталося в наслідок економічної кризи й безробіття.

Українці живуть великим масивом в околиці Енканціон. Більшість поселенців займається сільською господаркою. Вирощують бавовну, риж, кукурудзу, параґвайський чай, герву мату і пшеницю.

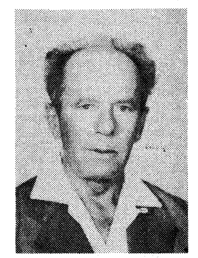
Місцева влада записувала новоприбулих як поляків, чехів, мадярів, росіян. Тому наші люди в цій країні окреслюють мале число як українці. В теперішньому часі є коло 5 тисяч осіб української національности.

В 1937 році за ініціятиви та старання групи національно свідомих переселенців створено в Енкарнаціон Товариство Просвіта, також зорганізовано Союз Молоді. Ці осередки створили живий й активний організм українського життя.

Після переїзду багатьох освічених осіб з Параґваю в інші країни Американського континенту зорганізоване українське життя у цій країні підупало. Якщо не зовсім, то це тому, що наша церква до певної міри затримує українську ідентичність. Тому українська громада в Параґваю, на щастя, продовжує заховувати мову, звичаї та творить в тій країні український елемент.

Корнелій Шумський

Св. п. Манюх

Св. п. М. Манюх.

Осіння пора хоч і багата на плоди, плекані людиною, і кольоритністю довкілля, однак ключі відлітаючих диких гусей і журавлів віщують недалекий прихід зими. Відлітають у вирій птахи за покликом природи, бо їх інстинкт підказує їм, що для самозбереження треба міняти місце прожитку. Тим самим осіння пора відбивається і на людській психіці, грозові хмари сумом оповивають людські серця, що проминуло гарне літо, а яка буде зима? І в природі , і в духовому житті все відбувається певними етапами. Людина знає, коли вона вродилася, бо записано в метриці, однак не знає дня своєї смерті, тому й не кожна приготована до тієї дати. Є однак люди, що живуть згідно з християнською наукою й відходять з цього світу, залишаючи за собою гарний світлий спогад.

У вівторок, 17-го вересня 1991 року, розійшлась сумна вістка серед української громади в Тандер Бей, Онт. що несподівано помер в лікарні Сант Джозеф, добрий громадянин св. п. Мирон Манях. Пишемо несподівано, бо всього 13 днів пролежав у лікарні, ніколи раніше не хворів і не скаржився на якусь недугу. Отже, серце не витримало жалю по втраті дружини, яка тому п'ять з половиною місяців його залишила й відійшла у вічність.

Мирон народився 12-го травня 1914 року в селі Яблонів, Івано-Франківської области в Україні. В рідному селі прожив 30 років, був активний в українському організованому житті, однак у вирі жорстокої Другої світової війни був змушений залишити родину, село й Україну і, як багато інших, їхати на роботу до Німеччини. То були обставини, коли через його околиці просувався східній фронт. В Німеччині працював до закінчення війни, відтак перейшов жити до табору переселенців. В 1947 році виїхав у Канаду й замешкав у Тандер Бей, Онтаріо. В Канаді якись час працював у лісі, відтак на залізниці в компанії СПР аж до виходу на пенсію. В Канаді одружився з Анною Баліцькою, побудували гарну хату й жили вдвох примірним життям, однак без дітей.

Родина Манюхів була активною в українських організаціях в Тандер Бей, покійна Анна, як була здорова, належала до ОЖЛВУ і до жіночого Товариства при українській католицькій церкві Преображення, а обидвоє до Укр. Сусп. Служби, до КУК, до Українського Національного Об'єднання та інших. Були жертвенні на українські суспільно-громадські й національні цілі та постійно допомагали матеріяльно ближчій і дальшій рідні в Україні. Свої заощаджені гроші вони призначили на Фундацію Українських Канадських Студій, Фундацію Українського Вільного Університету, Світовий Конґрес Вільних Українців, Фундацію ім. Тараса Шевченка, на останню вони ще за життя пожертвували більшу суму грошей.

Вони любили жертвувати на „коляду" різним організацій, як рівнож завжди відвідували різні українські імпрези.

В неділю, 22-го вересня, о год. 7-ій вечора у похоронному заведенні Блейка о. Володимир Швець відправив панахиду та сказав відповідне до хвилини слово. В понеділок, 28-го вересня, домовину покійного Мирона перевезено до української католицької церкви Преображення, якої парафіянином покійний Мирон був, де парох о. Володимир Швець довершив похоронного обряду, і знову в добрих словах вказав на значення життя християнина та підкреслив позитивні риси покійного. Похоронено бл. п. Мирона Манюха на міському цвинтарі Мовтенв'ю. На панахиді й похороні було поважне число людей, в тому числі односельчани з Торонта родина Вилків. Тризна відбулася в церковній залі, нею провадив близький приятель покійного Володимир Марціновський із сестрою Стефою. На тризні представники українських організацій — В. Кахнич — ЛВУ, Д. Рудяк — УСС, Л. Івасиків Товариство Просвіта та о. парох В. Швець згадували Покійного Мирона й його дружину як щирих українських патріотів, активних членів організацій, добрих сусідів і громадян Канади.

Почуваюсь до обов'язку зложити щиру подяку всім, хто відвідував покійного в лікарні, особливо о. В. Шевцеві за духовну опіку та за похоронні відправи, дякам Павлові Костуру, Ярославові Москві й Ількові Березніцькому, жінкам ЛУКЖ за приготування тризни, труноносцям і почесній стійці, тим, що прислали квіти, всім, що взяли участь у похороні, особливо родині Вилків з Торонта. Родині в Україні щире співчуття. Спи, друже Мироне, спокійним сном, а земля прибраної батьківщини хай буде Тобі легкою. Сумну вістку передамо в Україну.

З праці Народного Фонду Допомоги Україні в центральному Ню Джерзі

Відділ Народного Фонду Допомоги Україні центрального Ню Джерзі розпочав свою працю з 13-го травня 1990 року після вибору Управи на громадських зборах, які відбулися в Домі Української Культури, Бавнд Брук, Н.Дж. На зборах з доповідями виступили гість з України Борис Тимошенко та ред. Осип Зінкевич.

30-го червня 1990 року Управа розподілила між собою обов'язки. На голову Відділу вибрали інж. Дам'яна Ґечу. Від того часу в Україні зайшли великі зміни, 16-го липня 1990 року прийнято Декларацію про суверенітет, а 24-го серпня 1991 року проголошено державну незалежність України.

Протягом цього, ніби короткого, але багатого на події часу, управа відбула ряд засідань. На перших нарадах ухвалено, що кожний член управи є рівночасно і збирачем фонду. Пожертви також можна пересилати безпосередньо на конто ч. 2991 National Fund for Aid to Ukraine, Branch central N.J. Federal Credit Union, P.O. Box 375, South Bound Brook, N.J. 08880, а чеки виписувати на Rukh Fund або Children of Chornobyl Relief Fund.

Вже на липень 1990 року зібрано або задекляровано 13,126 дол.

2-го лютого 1991 року Відділ влаштував в гарній залі Дому Украаїнської Культури, Бавнд Брук, Н.Дж., карнавалові вечерниці, на яких було понад 300 осіб та які пройшли в гарній товариській атмосфері. До танців грала оркестра „Хлопці зі Львова", яка пожертвувала свою платню в сумі 1,000 дол. на Народний Фонд Допомоги Україні. Щира вам подяка, дорогі музиканти, нехай вас Бог обдарує всіма щедротами!

3-го березня 1991 року Відділ гостив Сергія Конєва, одного з основоположників Народного Руху України, який розповів про сучасні проблеми в Україні та процеси в змаганнях до свободи і повної незалежности України. Громада гідно зустріла дорогого гостя з України, як рівнож і інших, а саме — проф. Віталія Дончика та Івана Гречка.

Протягом першого року діяльности Відділ Народного Фонду Допомоги Україні, крім вже згаданого, вислав сім пачок українських книжок, а саме: дві пачки до першої української школи в Донецькому, три пачки до референта зв'язків Народного Руху в Донецькій області, одну пачку до Українського Культурного Товариства в Мурманську, одну пачку в Краснодарський край.

Подяка добродіям за пожертви книжок, а саме: Ровенкові, Д. Ґечі, І. Павленкові, І. Яцишинові. Подяка Є. Науменко за збірку грошей в Перт Амбою на суму 375 дол. і вітамінів на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля на суму 150 дол. Подяка М. Ґечі за друк афішів, летючок, закликів та листів для розповсюдження по громадах. Подяка Т. Павляк та Л. Білощук за збірку вітамін.

Відділ виготовив листи, які розповсюдили по громадах для висилки до сенаторів і конґресменів в справі оборони С. Хмари та за висилку технічної і фінансової допомоги не Москвіцентрові, але поодиноким республікам.

Вислано лист до організації здоров'я при ООН у Швайцарії в справі побудови шпитального центру для жертв Чорнобиля не біля Москви, а в Україні.

Відділ вислав в Україну для Народного Руху копіювальну машину та матеріяли постачиння. Продав майже 200 київських значків „Рух". На заклик ККДУ вислано понад 200 листів до президента Дж. Буша з критичними заввагами відносно його виступу в Києві перед Верховною Радою.

На останньому засіданні управа розглянула ряд можливих розвагово-прибуткових імпрез. „Карнавалову Забаву" вже остаточно запляновано на 1-го лютого 1992 року. До танців буде грати оркестра „Хлопці зі Львова". Прихід призначений на видання шкільних підручників для народних шкіл України. Минулого року „Українські Вісті" з Дітройту та „Народна Воля" зі Скрентону помістили наші оголошення безплатно. Щира вам подяка. Просимо про допомогу і цим разом.

Протягом першого року організації і поодинокі члени громади склали 15,350 дол., які Відділ переслав на допомогу Україні, а 2,500 дол. для Громадської Ради „Референдум".

Наш Відділ є членом ККДУ, вплачуючи 250 дол. членського зобов'язання.

Наш Відділ є також членом Метрополітального Відділу за Демократизацію України, де наш голова, інж. Д. Ґеча, є членом Екзекутиви.

Іван Павленко

ЗГІДНО З РОЗПОРЯДЖЕННЯМ властей міста Симферополя, міліція оточила місцевість біля селища Ливадки, де кримські татари розпочали будівництво жител, і з допомогою тракторів зліквідувала розпочату людьми працю. Відтак землю було зорано і засіяно.

На вічну дорогу д-ові Ю. Старосольському

Незмінно діють Божі і природні закони. Виїмків нема і їх ніколи не буде.

Ми є свідками цього твердого закону, бо прощаємо людину, яка разом з нами жила, творила, відзначилась і відійшла у вічність, залишивши по собі добру, шляхетну пам'ять.

Осередок Прощі НТШ у Вашінґтоні прощає навіки свого довголітнього голову, який через 18 літ очолював наш Осередок і в його анналах незабутньо записав своє ім'я.

Ще в 1957 році покійний став членом-засновником Вашінґтонського відділення НТШ. Спершу був секретарем і скарбником, а в 1967 році став головою і на тому пості перебув аж до 1986 року, коли то під навалою громадських обов'язків і надщербленого здоров'я мусів покинути головство.

Осередок Прощі у Вашінґтоні збереже назавжди добру пам'ять про свого працелюбного провідника, непересічного науковця, юриста верховного пластуна, виховника молоді, громадянського діяча, а передовсім чесну, милу людину.

Дружині Покійного пані Оксані, дочці і сестрі та цілій родині висловлюємо глибоке співчуття, і молимо Всевишнього, щоб прийняв душу Покійного до оселі, де всі праведники Господні відпочивають.

На цілі „Пласт в Україні" пересилаємо чек на 100 дол.

Вічна пам'ять д-ові Юрієві Старосольському!

Іляріон Калиневич
голова ОП НТШ у Вашінґтоні.

Дж. Флоріо...

(Закінчення зі стор. 1)

STATE OF NEW JERSEY
EXECUTIVE DEPARTMENT

Proclamation

WHEREAS, the Ukrainian nation, which prides itself with a one thousand year-old heritage, has contributed greatly to the cultural treasury of mankind, as have Ukrainian Americans to the cultural mosaic of America and the State of New Jersey; and

WHEREAS, on August 24, 1991, the democratically elected Ukrainian Parliament declared Ukrainian independence and the creation of an independent, democratic state--Ukraine; and

WHEREAS, that declaration reflects the desire of the people of Ukraine for freedom and independence following long years of Communist oppression, collectivization, and centralization; and

WHEREAS, on December 1, 1991, a republic-wide referendum was held and the voters overwhelmingly supported Ukraine's independence; and

WHEREAS, Ukraine and Russia signed an agreement on August 29, 1991, recognizing each other's rights to state independence and affirming each other's territorial integrity; and

WHEREAS, Ukraine, nation of 58 million people, with its own distinct linguistic, cultural and religious traditions, is determined to take its place among the family of free and democratic nations of the world;

NOW, THEREFORE, I, JIM FLORIO, Governor of the State of New Jersey, do hereby urge President George Bush to recognize Ukraine's independence and undertake steps towards the establishment of full diplomatic relations with Ukraine and offer various forms of economic and technical assistance to support the Government of Ukraine and encourage the further development of democracy as well as a free market in Ukraine. I also encourage New Jerseyans to join with fellow Ukrainians in celebrating this historic day, thereby giving concrete expression to American's solidarity with the Ukrainian people.

GIVEN, under my hand and the Great Seal of the State of New Jersey, this sixth day of December in the year of Our Lord one thousand nine hundred and ninety-one and of the Independence of the United States, the two hundred and sixteenth.

GOVERNOR

BY ... ERNOR:

гословити Україну, її народ і ввесь український люд по цілому світі.

Серед численної публіки, яка в більшості складалася з представників української громади Ню Джерзі, можна було завважити представників зі сусідської нюйоркської громади, а серед них пароха української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку о. Патрикія Пащака, ЧСВВ.

Крім представників багатьох українських організацій Ню Джерзі були українсько-американські ветерани в одностроях і від Українського Народного Союзу заступник головного предсідника Нестор Олесницький та головний секретар Володимир Сохан.

Цим урочистим жестом офіційного підписання відозви зі закликом до президента ЗСА про формальне визнання незалежности України, губернатор Дж. Флоріо знову засвідчив свою довготривалу приязнь до української громади в Ню Джерзі, зокрема до новонародженої незалежної України.

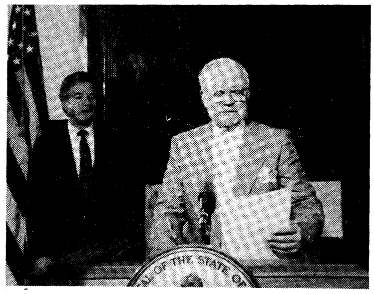

Серед представників української громадськости в канцелярії губернатора Ню Джерзі (сидять зліва): о. протопресвітер Б. Железківський, Митрополит Стефан Сулик, о. Михайло Вівчар, ЧНІ.

Допоможім молодій хворій людині в Україні

До Америки надійшов розпачливий лист Мирослави Дорик з Тернопільської области, Бережанського району з села Куряни, матері 20-річної єдиної дочки, яка має пухлину мозку. Вже її оперували в Києві чотири рази, але стан здоров'я не кращає. Їй радять приїхати на операцію до Америки. Галина Тимощук, яка сама недавно приїхала з України, прислала їй виклик з міста Сиракюзи, але в неї немає фінансової змоги приїхати до Америки на лікування. В листі мати пише: ,,В нас безвихідне положення, серце кров'ю обливається, що я нічим не можу допомогти своїй дитині. Прошу Вас, дорогі друзі, допоможіть нам, Христа ради, у тяжку для нас годину. Можливо врятуєте її!"

Відгукнімося на прохання матері пожертвою на лікування Світлани Дорик, висилаючи чеки на адресу: Напупа Timochchuk, 115 caroline Ave., Syracuse, N. Y. 13209.

Ведучий програмою А. Кейбіда, зліва — губ. Дж. Флоріо.

ОПИТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ думки, проведене газетою ,,Бостон Ґлоб" у Ню Гемпширі, показало, що хоч до передвиборів у цьому стейті залишилося всього дев'ять тижнів, абсолютна більшість виборців-демократів так і не вирішила, кому з кандидатів віддати перевагу. Коли виборцям запропонували назвати свого фаворита, 84 відсотки відповіли, що вони не мають фаворита. Інша картина серед республіканців. 62 відс. виборців-республіканців віддають перевагу президентові Бушеві, 13 відс. — консервативному політичному журналістові Патрикові Б'юкененові і 3 відс. — депутатові леґіслятури стейту Луїзіяна Дейвидові Дюкові. 22 відс. ще не вирішили, за кого будуть голосувати. Пресове аґентство АП нагадує, що для багатьох претендентів на президента попередні передвибори в цьому стейті виявилися трампліном для успішного штурму Білого Дому.

Чикаґська...

(Закінчення зі стор. 1)

Опісля слідують: Анна Деметро (В. 379-ий), 9 членів; Наталія Шуя (В. 452-ий), 7 членів; Михайло Карачевський (В. 221-ий), 5 членів. По чотири члени придбали: Ольга Козак (В. 22-ий), Іван Мелінишин, (В. 220-ий) і Волтер Скат (В. 22-ий). Заступниця головного предсідника Ґ. Пашен (В. 125-ий) і Стефанія Кочій (В. 472-ий), збільшили членство своїх Відділів по три нові члени. Опісля слідують; Юлія Ґуґлик (В. 259-ий) і Богдан Равчик, по два члени та Віктор Голик (В. 351-ий), д-р Марта Куропась і Степан Курилас (В. 421-ий) та Марія Сцебело (В. 452-ий), по одному членові.

На жаль, 16 Відділів Округи не виявили організаційної активности. В загальному, Округа Чикаґо, за час від січня до жовтня ц. р., виконала цьогорічну організаційну квоту на 70 відсотків.

Також було порушене питання професійних продавців забезпечення, вишкіл молодих секретарів і дуже важливе завдання поодиноких секретарів усіх Відділів УНСоюзу. На ці теми розвинулась дуже жвава дискусія, в якій д-р Н. Олесницький підкреслив, що професійні продавці не роблять жодної конкуренції секретарям відділів, тільки помагають приєднувати членів, з якими секретарі не мають можливости стрінутись.

Порушено також питання підвишки винагороди секретарям.

Для підготови святкувань 100-річчя Українського Народного Союзу в Окрузі вибрано ювілейний комітет у складі: інж. Степан Ґоляш — голова, Ґльорія Пашен — заступник голови, Павло Олексюк, Юліян Юринець і Микола Сорока — члени.

Кінчаючи наради, д-р Н. Олесницький порушив питання референдуму і просив допомогти Україні в цій найбільш важливій історичній події.

Голова Округи мґр Р. Припхан подякував усім присутнім за участь у нарадах і попросив до обіду, під час якого велися живі дискусії про різні союзові справи.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 30-го вересня 1991 р. у Філядельфії, Па. відійшов у вічність на 73-му році життя

наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

МИКОЛА БУЛЬБА

Найщиріші слова подяки складаємо родині, приятелям і знайомим за співчуття для нас в часі нашого горя.

Щиро дякуємо всеч. о. Мельникові за уділення Святих Тайн покійному в шпиталі.

Дякуємо всеч. отцям: д-р Макуховi, Бариляковi і пароховi Мельниковi за відправлення Панахиди. Отцеві Мельникові і діяконові Добошеві за похоронні відправи.

Дякуємо усім, хто ніс домовину.

Подяка від нас за щирі прощальні слова після Панахиди інж. Ліщинському від приятелів родини Бульбів і Гавришеві від Дрогобичан.

Під час Тризни не менш зворушливо прощали покійного наш приятель о. діякон Добош і інж. Л. Яцкевич від товаришів Львівської Політехніки. Прощав також свого тестя і дякував усім за участь в похоронах наш зять Нестор Олесницький.

Дякуємо Сестрицтву св. Анни при церкві св. Михаїла під проводом П. Воскрес. Дякуємо нашій тіточній сестрі Тані Левицькій і її мужеві Романові і також Юлі Шашаровській за велику поміч в приготуванні поминок.

Похоронному заведенню Насевичів дякуємо за взірцеве переведення похорону.

Дякуємо за чудові квіти, листовні і телефонічні співчуття, датки на Служби Божі і добродійні цілі.

За Служби Божі і Панахиди дякуємо: всеч. отцям: д-р Макухові (Трентон), Вівчарові (Нюарк), Лукові (Торонто, Канада), вис. преп. сестрам: Марії (Нюарк), Бернарді (Ню Йорк), родинам: Марті і Зенонові Василькевичам (Рим, Італія), Ярославові і Лесі Куц (Філядельфія), Сосів (Сільвер Спрінґ), Лозинських (Кальґарі, Канада), Кружкові Матерей школи св. Івана в Нюарку.

КВІТИ ПРИСЛАЛИ: родина Петришин, родина Биц, родина Козюпа, Христя і Веслі Бравн-Сарахман, Зеня і Ґавіт Таран, Марта Пацлавська з родиною, Mikros Employers, Olney Busines Assn., Furst Family, Jim & Marylin Hinton.

ДАТКИ на СЛУЖБИ БОЖІ: М. Л. Гарітан — 30 дол.; по 10 дол. — Л. Бульба, М. Насевич, З. Чорнобіль, Я. Ратич, Е. Чапельська, О. Сас, О. С. Борецький, О. Лукасевич, Т. Мельничук, Я. Прокопович, М. Романець, П. Б. Мир, Л. Д. Мир, М. А. Рубель, Д. Миско, М. Харина, Дз. Куьчицька, С. Е. Новаківський, В. Швед, Х. Масюк, А. Клос, І. Д. Витвицькі, 66-ий Відд. УРС, О. Н. Німилович, М. І. Ліщинські, М. І. Ковальчин, В. І. Возний, Л. Караман, Д. Караман, М. О. Лисяк, П. І. Наконечний.

УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР у Філядельфії: родина Ратич $15, О. Вареля $20, О. Сас $20, О. С. Борецький $10, С. Є. Новаківський $10, В. Сарахман $25, М. О. Сарахман $25, А. Борис $10, родина Німилович $20, Ю. М. Петришин $50, М. Л. Онуферко $25, родина Касіян $10, Н. М. Кузьма $10, П. І. Шатурна $15, Г. С. Галавай $15, Л. Караман $10, Л. Капита $10, І. О. Михалюк $50, Н. Х. Терещук $100, M. Silveria **$50,** Carshevsko **$15, Ю. В. Шашаровський $50, І. М. Козюпа $10, Л. Бульба $100, А. Яцкевич $25, П. Голіната $50, В. С. Масюк $25,** G. Howard **$50, О. Пшоняк $100, М. Рудницька $25, М. Ґнатів $20, О. Бульба $25, Я. Бліхарська $25, О. Гевка $20, д-р Н. Стецьків $50, Д. Балух $20, Я. С. Бернадин $25, І. З. Бернадин-Ґальо $25, Д. А. Григорчук $50, І. Козак $50, Є. Сарахман $25, І. Сушків $50, Центральний Комітет Дрогобича $25, У. Мазуркевич.**

КНИЖКИ В УКРАЇНУ — SABRE FOUNDATION — **СВІТЛО: У. І. Сось $200, Р. Сось $100, Я. Л. Сось $100, К. Р. Сось-Гайда $100, М. О. Лисяк $10, Сарахман-Бравн $20, К. І. Раковські $30, Б. Ю. Полянські $30, М. Харина $25, Х. Дз. Кульчицькі $25, Е. Блавацька $25, В. Швед $20, Я. Кравчук $30, Б. Х. Сеник $50, Е. Ратич $30, М. Витвицька $100, І. Д. Витвицькі $100, О. С. Олесницькі $25, М. З. Олесницькі $50, . М. Песько $30, Ю. Олесницький $25, Л. В. Чепіль $20, Л. Гнатів $50,** P. M. Huhn **$50, В. Бачинська $25, Н. Сливоцька $50,** N. Getchell **$25.**

На ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ: Л. Бульба $100, Т. А. Витвицькі $100, І. Н. Олесницькі $100, Гординські $10, Р. М. Павлишин $50, С. Олесницька $50, Л. Фіцалович $50.

Хай Всевишній Бог винагородить вас сторицею.

Дружина — ЛІДА
Доні —
ТАНЯ ВИТВИЦЬКА
ІВАНКА ОЛЕСНИЦЬКА з родиною

В ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

дня 19-го грудня 1990 року

нашого найдорожчого і невіджалуваного

МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п. інж.

ОМЕЛЯНА СМІШКЕВИЧА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в четвер, 19-го грудня 1991 р.

в Нюарку, Н. Дж., в церкві св. Івана Хрестителя, о год. 7:45 рано;
в Кергонксоні, Н. Й., в церкві св. Трійці, о год. 9-ій рано;
у Вашінґтоні, Д. К., в церкві св. Родини;
в Бостоні, Масс., в церкві Христа Царя, о год. 9-ій рано;
в Норт Порт, Фл., в церкві Вход у Храм Пресвятої Богородиці;
в Озон Парк, Н. Й., в церкві Покрови Матері Божої, о год. 9-ій рано;
і також в Оттаві, Бразилії і Україні.

Просимо згадати покійного у своїх молитвах.

ПОДЯКА

Рівночасно складаємо найсердечнішу подяку нашій дорогій родині, приятелям, друзям і знайомим, які прибули на похоронні відправи і віддали останню пошану і прислугу нашому найдорожчому мужеві, батькові, дідусеві та рідним, які відвідували покійного під час недуги.

Сердечна подяка за щирі співчуття висловлені особисто і листовно, за те, що ви були близько з нами в часі нашого важкого пережиття і великого смутку. Своїми щирими розрадами облегшили наш біль та розлуку.

Дуже дякуємо о. д-рові Михайлові Вівчареві, пароховi церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. та о. Франкові Щадякові за відвідини покійного під час його недуги з Найсвятішими Тайнами і уділення йому Тайну Оливопомазання на останню дорогу. Також щиро дякуємо о. д-рові Вівчареві за переведення похоронних відправ, за відправу Заупокійної Літургії в сороковий день після смерти і за чутливе прощальне слово.

Ми безмежно вдячні о. д-рові Андрієві Чировському, директорові Інституту ім. Митрополита Андрея Шептицького в Оттаві, який прибув, щоб відпровадити свого вуйка на вічний спочинок. Його участь у похоронних відправах, його щирі співчутливі слова під час Парастасу і на Тризні облегшили нам наш безмежний біль.

Ми дуже щиро дякуємо Владиці Михайлові Кучм'якові за Святі Літургії і за батьківські щирі співчуття.

Наша сердечна подяка д-рові Юрієві Демидовичеві за дбайливу опіку покійним. Також дякуємо д-рові Андрієві Стефанівському, д-рові Любомирові Демкові і Валі Фурман за їх поміч в шпиталі.

Велика належна подяка Марії Гельбіґ за переведення збірки в пам'ять покійного на харитативні цілі. Щиро сердечно дякуємо Марії Яворській за її особливу поміч. Наша велика подяка належиться полковникові Петрові Войновському за його зворушливі прощальні слова під час Тризни, а також за допомогу під час недуги і після смерти покійного.

Особлива подяка членкам 89-го Відділу Союзу Українок і Марійської Дружини в Кергонксоні, під проводом д-р Стефанії Барановської і Галини Хамули за Заупокійну Службу Божу і поминальний сніданок в сороковий день після смерти.

Дякуємо д-рові Романові Барановському за щирі прощальні слова під час сніданку, а приятелям і знайомим за присутність.

Ми дуже дякуємо нашій родині, Олі і Богданові Козакам на Заупокійну Службу Божу в Норт Порті, Фльорида і за переведення збірки в пам'ять покійного.

Дуже дякуємо членам хору при церкві св. Івана Хрестителя за спів під час похоронних відправ. Дякуємо похоронному заведенню Литвин і Литвин за переведення похорону.

І ще раз дякуємо всім, як також тим, хто прислав квіти і зложив пожертви на Святі Літургії в пам'ять покійного.

Нехай Всевишній обдарує вас своїми щедрими ласками.

В пам'ять покійного зложили:

На СЛУЖБИ БОЖІ: Павло Батків, Тося і інж. Модест Венгриновичі, Анна Войціх, Ірена й Осип Голинські, родина Змій, Катруся і Іван Іванчуки, Галина Івашко, родина Ільчишин, Надя і д-р Юрій Кігічаки, Оксана і інж. Ігор Кіналі, Уляна Козак, Ірена Кочержук, Наталія і д-р Роман Кравчуки, Галина Круль, родина Кузишин, Христя і інж. Богдан Кульчицькі, Яро Кульчицький, Роман Маринович, Галина Михайлів, Ірена і Борис Мрищуки, Дарія Панчім, Романа Пиндус і Роман Пиндус, Христина й Антін Юрківи, Марія і Марко Смішкевичі, д-р Марґаріта і д-р Юрій Смішкевичі, Маріса і інж. Олександер Смішкевичі, Соня і інж. Іреней Темницькі, Катруся Терлецька, Люся і Славко Чайківські, Євгенія і Володимир Шпирки, Ірена і інж. Ярослав Яворські.

На ІНСТИТУТ ім. МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО в Оттаві, Канада:

1000 дол. — Оксана і Любомир Кузьмаки;
по 500 дол. — Марія Смішкевич, Зеня і Юрій Яворські;
200 дол. — Іванна і проф. Микола Чировські;
по 100 дол. — Марія і інж. Володимир Бутенки й Анна Домбчевська, Марія і інж. Омелян Гельбіґи, Христя і д-р Юрій Демидовичі, Люся і Ярослав Чайківські, Марія і д-р Лев Чировські, Марія і д-р Любомир Явні, Марія Яворська, Ірена й інж. Ярослав Яворські;
75 дол. — Наталія і інж. Євген Змії;
по 50 дол. — Зеновія і Василь Васильові, Михайлина Величко, Ліда й інж. Найджел Вільсони, Марія і Лев Домбчевські, Антоніна Змій, Михайлина Сташків, Оксана й інж. Ігор Кіналі, Ольга і Богдан Козаки, д-р Наталія і проф. Іван Коропецькі, Наталія і д-р Роман Кравчуки, Ярослава і д-р Микола Крижанівські, Ольга Лукасевич, Євгенія і Мирон Подоляки, Тереса й інж. Ярема, Ракочі, Маріса й інж. Олександер Смішкевичі, д-р Люба і д-р Юрій Стефанівські, Віра і д-р Остап Тершаківці, Марія і інж. Сидір Тимяки, Стефанія і Антін Фединишини, Теодор Ціх, Осипа і Євген Яворські;
40 дол. — Нестор Касараба;
по 30 дол. — Ольга Паблишин, Христина й Антін Юрківи, Марія і Марко Смішкевичі;
по 25 дол. — Таїса Богданська, Надія Мандрусяк, д-р Ґльорія і інж. Павло Грабовичі, Марія Ґуран, Оксана й інж. Микола Коропецькі, Марія і Сильвестер Мартюки, Дмитро Парубчак, Галина й інж. Ростик Ратичі, Марія Семанишин, Наталія і Володимир Чайківські, Віра Яворська;
по 20 дол. — родина Батків, Марія Білозор, Юліян Гельбіґ, Стефан Гук, Женя і Андрій Гащенки, Ірена й Осип Голинські, Адольф Ґладилович, Антоніна і Теодор Ґордони, Леся і інж. Дмитро Демедюки, Катруся і Іван Іванчуки, родина Кузишин, Соня і Євстахій Масники, Ляриса і Дмитро Пенцаки, Романа Пиндус і Роман Пиндус, Мирослава Повх, Марія Стефанишин, Микола Сернівка, Марійка і Василь Тершаківці, Люба й інж. Іван Турянські, Ольга і Ярослав Цегельські, Михайло Шашкевич;
15 дол. — Клод Генесі;
по 10 дол. — Софія Барусевич, родина Дереш, Галина Івашко, родина Ільчишин, Анастазія і Володимир Мерещаки, Анна і Володимир Самофали, Неоніля і Іван Тершаківці, Аня Тершаковець, Марія і Юліян Хаменці, Емілія і проф. Михайло Цяпки.

На АНЧЕЙН: 100 дол. — Наталія Павлишин і Божена Ольшанівська.

На РУХ: 25 дол. - Осипа Яворська.

Разом .... 5190 дол.

Усім жертводавцям складаємо найщирішу подяку.

У безмежному горю:

дружина — МАРІЯ
доньки —
ОКСАНА КУЗЬМАК з мужем ЛЮБОМИРОМ і донею РОКСОЛЯНОЮ
ЗЕНЯ ЯВОРСЬКА з мужем ЮРКОМ і донею МАЄЮ

На сцені — „Байда"

Чути оплески в залі — відкривається завіса і під звуки музики на сцену енергійно виходять хлопці в українських строях, а за ними й дівчата. Розпочинається вокально-хореографічна композиція під назвою „Гей, га, гопака". Лине в'язанка українських народних пісень, гармонійно переплітаючись з народними танцями. Це все захоплює і чарує глядачів своїм цікавим сюжетом і мальовничістю.

Після такого насиченого вступу на сцені залишається чоловіча група хору. Глядачі мали нагоду почути жартівливу українську народну пісню „Пироги", співав її Олександер Рейнарович.

І знову на сцені повний склад хору. Звучать напевно мало відомі для слухачів пісні „Степом" (солістка Олена Попович) та „Не громи в степах гудуть". Але можна сказати, що ці пісні сподобались слухачам, зважаючи на їх бурхливі оплески.

Солістка Катерина Лупло разом з хором чудово передала колорит веснянки „Вербовая дощечка". А на закінчення першої частини програми прозвучала „Коломийка" у виконанні чоловічої групи хору, вбраної в гуцульські строї. Глядачам не тільки приємно було насолоджуватись почуттям, але кортіло самим піти у танок. Під тривалі оплески ансамбль покинув сцену.

Другу частину концерту розпочинала жіноча група ансамблю. Звучать три українські народні пісні: „Ой сивая зозуленька", „Тихо над річкою" та „Ой у полі". У своїх нових строях дівчата виглядали, мов чарівні квітки, а своїми голосами вони зачарували серця слухачів.

Лірична вокально-хореографічна композиція „Ой там, за лісочком" також полонила глядачів. Танцювальний дует у складі Лізи і Тараса Поповичів був неповторний. Цією композицією передано всю красу, мелодійність, ніжність і неповторність української пісні і танцю.

Але раптом — що це! На сцені — козаки з прапорами, списами, шаблями. В супроводі оркестру звучить композиція „Тютюнник", в якій переплітаються героїчні мотиви з танцями і герцями запорізьких козаків, які, доречі, виконані надзвичайно майстерно.

Фінал концерту виглядав велично. Його влучно доповнювали вдало підібрані декорації і оркестровий супровід.

Концерт завершено. Щиру подяку слід висловити талановитому керівникові ансамблю „Байда" Володимирові Поповичеві, який зумів організувати навколо себе здібну українську молодь і показати цікаву програму людям в Дітройті і Клівленді 22-го — 23-го листопада ц.р. Лише шкода, що люди не змогли почути хор „Владико неба і землі" з опери „Запорожець за Дунаєм", в якому знаменито виконував сольо отець Олександер Продивус минулого року на концерті „Байди" в Чикаґо. Своїм чарівним голосом він полонив серця слухачів, в яких на очах можна було побачити сльози. Але сподіваємось, що отець Олександер виступить з хором „Байда" на концерті, який відбудеться в Чикаґо 15-го грудня 1991 року.

Наталія Іващенко

Жертвенна громада Перт Амбою

На кількакратний заклик та на щире прохання о. пароха Романа Дубицького прийти з допомогою Україні в цей критичний час, де український нарід мав затвердити Акт незалежности України, проголошений Верховною Радою, члени парафії відгукнулись позитивно і жертвували 1,420 дол. Щире українське спасибі о. Дубицькому і всім жертводавцям від Народного Фонду Допомоги Україні, Відділу Центрального Ню Джерзі.

Д. Геча

Успішний виступ відбиванкарів УСВТ „Ч. Січ"

В суботу, 9-го листопада, чоловіча відбиванкова дружина „Ч. Січ" виступила в черговому, передсезоновому офіційному турнірі ЮС ВБА, в якому й цим разом здобула перше місце. Турнір пройшов у спортовому комплексі Кейн Каледжу в Юніоні, Ню Джерзі, з участю 15-ти клюбів, по п'ять у групах „А" і „ББ" чоловічих та „ББ" жіночій. „Січовики" змагалися в „А" — клясовій групі і здобули перемоги такими вислідами: „Ч. Січ" — „Сансет К." ВК — 15:6, 15:5, Монтлер „А" ВК — 15:8, 15:11, Райдер Каледж ВК — 15:7, 15:10, „Роуд К." ВК — 15:9, 15:8.

Згідно з цими вислідами „Ч. Січ" вийшла безконкуренційним першуном турніру. Склад „Ч. Січі": А. Гладкий, А. Стасюк, М. Завадівський, Н. Паславський, Б. Томко, В. Кравець, А. Пенцак, Р. Кочановський, Б. Іваськів.

В Торонто...

(Закінчення зі стор. 1)

значення ювілею Грушевського.

Слід ствердити, що під час дискусії доповідей і округлого стола видвигнуто цілий ряд важливих проблем пов'язаних з грушевськознавством і центральними темами української історичної науки. Конференцію закрив В. Омельченко, голова Наукової Ради при СКВУ. Під час конференції влаштовано виставку грушевськіяни, яку зорганізував Карпо Грушевський, який також був технічним організатором конференції. Важливо, що її учасниками були також студенти і молоді вчені з Києва і Львова, які тепер проживають в Торонто. Як відомо, перша конференція, присв'ячена 125-літтю народження Грушевського, відбулася в Парижі, друга в Ню Йорку і третя в Торонто.

Доповіді конференції пляннуються видрукувати в збірнику присвяченому Михайлові Грушевському, який підготовляє до друку Українське Історичне Товариство.

Спортові вісті

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" — З. П. А. Перт Амбой СК — 1:2

Не зважаючи на дощову погоду в неділю, 10-го листопада, 1-ша футбольна дружина відбула свої чергові змагання за чемпіонат північноцентральної дивізії Гарден Стейт Ліги, в якій зазнала поразки вислідом 1:2. У звітовому поєдинку з цим польським клюбом „Січовики" ввесь час мали ігрову перевагу, були мобільніші, але особливо цим разом завів напад дружини, що не зуміла втілити свою перевагу в перемогу. Єдиним в нападі змагуном, що закінчував атаки стрілами в напрямі воріт суперників був Павло Ілью, але зазнавши поразки, він був змушений зійти з площі змагань вже на початку другої половини. До перерви „Січовики" вели 1:0 саме завдяки Ілью, який в 18-ій хвилині здобув цього голя.

Після відпочинку „Січовики" продовжували задавати тон в грі, але в підворіт них ситуаціях напасники дружини безнадійно марнували можливості піднести рахунок голів. Краще під цим оглядом почислися польські футболісти, які тільки із спорадичних контратак зуміли здобути два голі і таким чином виборювали бажану перемогу. Після цих амагань обидві дружини зрівнялися в показнику табелі ігор, маючи досі здобутих по 5 точок, в якій займають 8-9 місця з 12-ти в дивізії.

Склад „Ч. Січі": М. Хамуляк, Т. Науменко, П. Паливода, В. Науменко, І. Паливода, Б. Муніс, Р. Василак, Е. Раміpeз, М. Фур, К. Барон, М. Прайс, П. Ілью. Провідник і тренер Михайло Паливода.

УСВТ „Ч. Січ" (новаки) — Медісон СК (новаки) — 8:0.

Цими змаганнями новаки „Ч. Січі" (6-8-річні) розпочали футбольний сезон в закритій залі. У звітовій зустрічі переможні голі для „Ч. Січі" здобули: Михайло Ґудзій (4) і Данило Витвицький (4). В останніх змаганнях на відкритій площі новаки „Ч. Січі" виграли в Медісон 5:0. Провідники тієї дружини „Ч. Січі" Стефан Пузик і Роман Клебан завдячують ці перші успіхи наймолодших „Січовиків" головному тренерові Ігореві Чупенкові, який в цьому сезоні цілком перейняв футбольний вишкіл юнацтва УСВТ „Ч. Січ", разом коло 50 українських дітей з різних міст Північного Ню Джерзі. В зимових місяцях вишкіл провідниться в закритій залі. З приємністю відмічуємо цей важливий крок Проводу УСВТ „Ч. Січ" в напрямі дальшого поширення спортово-виховної праці, що є прямим продовженням заведених заавансованих вишкільних програм у власній літній Спортовій Школі. Нині наше юнацтво вишколюватиметься майже протягом цілого року: осінь — зима — весна в домашній системі, вліті протягом чотирьох тижнів у Спортовій Школі. Виявилося, що серйозна й заавансована вишкільна програма притягає до тісної співпраці з управою численних батьків.

Склад новацької дружини „Ч. Січі": Роман Луків, Тарас Пузик, Михайло Пузик, Маркіян Гадзевич, Микола Команецький, Маруся Клебан, Стефан Волянський, Михайло Ґудзій, Наталка Кудрик, Андрій Кудрик, Данило Витвицький, Христіян Клебан. Решта, коло 40 дітей, виступають у двох старших дружинах „Ч. Січі".

(от)

УСК Ню Йорк — Мангеттен „Кікерс" — 2:1

В неділю, 10-го листопада, згідно з пляном змагань ІІІ дивізії Космополітальної Ліги Ню Йорку, відбулася зустріч між лідерами груп „Синьої" і „Червоної", яку репрезентують УСК і Мангеттен „Кікерс". Як подано вище, дружина УСК-у вийшла переможцем вислідом 2:1. У звітових змаганнях наша дружина мала перевагу, хоч і суперники виявилися серйозними конкурентами. Вже в 15-ій хвилині УСК провадив 1:0, що здобув Роман Плісак з подачі Юрія Греба. В 26-ій хвилині воротар „Кікерсів" очайдушно відбив м'яч із сильного стрілу Славка Турка, але його перейняв П'єр і ефективно післав у сітку. Ведучи 2:0, наші футболісти цілком вільно крили своїх суперників і все ж таки ще перед перервою добилися можливості на карний стріл, з якого здобули свого почесного голя.

В другій половині наші футболісти створили знову кілька добрих нагод, але рахунку голів їм не вдалося підвищити. Завдяки здобутим двом черговим точкам УСК змінцнив свою позицію лідера ІІІ-ої дивізії в групі „Синіх" і далі змагатиме до чемпіонату і разом до повернення до ІІ-ої дивізії.

Склад УСК: Самеляк, С. Коваленко, В. Коваленко, Греб, Плісак, Карльос, Крістіяно, Адольфо, Турко, Бані, Авбрей, Кент. Провідник і тренер Стефан Коваленко.

С.К.

Київське „Динамо" в четвертьфіналі за чашу Европи

Футболісти столиці України елімінували данський клюб „Брондбю" і тим самим вийшли до чвертьфіналу за чашу чемпіонів Европи. У першій зустрічі в Києві при участі коло 30,000 глядачів і серед них В. Чорновола, вислід був 1:1, який дещо зажурив симпатиків киян. Одначе в перерві цих змагань В. Чорновіл у розмові з пресовими звітодавцями зауважив, що в українських футболістів є шанси показати змістовніший футбол і виграти в Копенгагені. Отже так і сталося: на виїзді в столицю Данії кияни виправдали надії — вони справді заграли значно краще і виграли, хоч і мінімальним рахунком 1:0. В складі „Динамо" виступали: Кутепов, Лужний, Алексаненков, Ю. Мороз, Шматоваленко, Ковалець, Грицина, Заєць, Саленко, Беца, В. Мороз, Шаран.

У чергових виступах за чемпіонат імперської вищої ліги українські клюби здобули такі висліди:

Запоріжжя „Металург" — Дніпропетровськ „Дніпро" — 3:2, Єреван „Арарат" — Харків „Металіст" — 2:1, Москва „Динамо" — Одеса „Чорноморець" — 1:1, Київ „Динамо" — Мінськ „Динамо" — 3:1, Ташкент „Пахтакор" — Донецьк „Шахтар" — 4:1, Одеса, „Чорноморець" — Єреван „Арарат" — 5:0, Москва „Динамо" — Дніпропетровськ „Дніпро" — 6:2.

Подав О.Т.

Повідомлення заряду Фонду Відродження Спорту в Україні"

(Продовження викаху пожертв, що надійшли до 5-го листопада)

По 200 дол.: Мирослав Пастушенко; по 50 дол.: Юрій Татарко, А. Узвяк, д-р Едвард і Дарія Жарські, Осип Фіріщак, Н. Гірняк, Лев Романів(Канада); по 30 дол.: Ірина Дубас; по 35 дол.: УАСТ „Львів" Клівленд, Огайо; по 25 дол.: Стефан Буран, Станислава Дворян, Ірина Кашубинська, Александер Ліневич; по 20 дол.: Іван Чапля, Роман Цегельський, Осип Росул, Іван Росул; 10 дол. Богдан Гасюк.

Потреби для відродження українського спорту в Україні зростають, особливо в наслідок реорганізації Національного Олімпійського Комітету України, до складу якого ввійшли останньо національно свідомі діячі спорту.

Посилюються намагання вступу Федерації різних ділянок спорту до Міжнародних Федерацій, що є зв'язане з певними коштами вписового. На підставі членства в Міжнародних Федераціях Україна зможе бути прийнята до Міжнародного Олімпійського Комітету. Провід УСЦАК є в тісному контакті з окремими Федераціями і Діячами НОК України, які покладають надії на моральну і частинно фінансову підтримку.

Тому важливо є, щоб кожний свідомий наш громадянин в ЗСА і Канаді причинився до підсилення „Фонду Відродження Спорту в Україні". Пожертви можна слати на: USCAK, Fund for Rebirth of Sports in Ukraine, 680 Sanford Ave., Newark, N.J. 07106.

ОТТАВСЬКЕ БЮРО

У статті Степана Яворського,„Ставлення канадських парляментарів до незалежности України" („Свобода" з 3-го грудня) перші рядки слід читати: „Минулого місяця оттавське Інформаційне Бюро Конгресу Українців Канади..."

Ред.

